

Připravili jsme pro vás májovou rozesílku s číslem 9/2024.

Rubriky s novým textem jsou označeny symbolem .

V rozesílce najdete pozvánky na osvětové a vzdělávací akce a programy, ke kampani **Přírodní zahrada**, **Měsíc školních zahrad** a **Férové snídani**, upozornění na grantové výzvy, tipy na výukové materiály.

V části I, na stránkách 2–21, najdete AKTUÁLNÍ informace – zprávy z tisku, grantové výzvy, pozvánky na vzdělávací programy a akce, informace o kampaních.

V části II přinášíme náměty a inspiraci i tipy na pomůcky a publikace (str. 22–26).

Část III přináší stálý soubor informací a odkazů k důležitým tématům (od str. 27).

NOVINKOU od dubna je **příloha ke kampani POCTIVĚ VYROBENÉ**, na podporu regionálních produktů (vychází ke každé liché rozesílce).

Archív rozesílek: www.liska-evvo.cz/rozesilka

VÝZNAMNÉ DNY V DUBNU: 3. 5. – Den Slunce, Mezinárodní den lesních mateřských škol, 4. 5. – Mezinárodní dny ptačího zpěvu, Mezinárodní týden kompostování, 11. 5. – Světový den pro fair trade, Mezinárodní den stěhovavých ptáků, 12. 5. – Mezinárodní den zdravých rostlin, 17. 5. – Den ohrožených druhů, 18. 5. – Den otevřených lesů, Den fascinace rostlinami, 20. 5. – Světový den včel, 21. 5. – Den soustavy Natura 2000, 22. 5. – Mezinárodní den biodiverzity, **v květnu Do práce na kole**, více na <https://www.ekokalendar.cz/>

Akce do DIÁŘE:

Po–Út 1. května – 15. června	12. ročník osvětové kampaně Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny www.liska-evvo.cz
Čt–Pá 9.–31. května	14. ročník kampaně Vsetínské dny pro fair trade www.liska-evvo.cz
Sobota 11. května	Férová snídaně, Světový den pro fair trade www.ferovasnidane.cz

Osvětové kampaně LÍSKY

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI 1.–30. DUBNA www.liska-evvo.cz	PŘÍRODNÍ ZAHRADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY 1. KVĚTNA – 15. ČERVNA www.liska-evvo.cz	STROMY A MY 15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA www.liska-evvo.cz	POCTIVĚ VYROBENÉ, SPRAVEDLIVĚ ZAPLACENÉ CELOROČNĚ www.liska-evvo.cz	POCTIVĚ VYROBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY CELOROČNĚ www.liska-evvo.cz
---	--	---	--	--

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata **PTÁCI, ZAHRAVA, STROMY, FAIR TRADE** a **místní udržitelná ekonomika**,

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**.

Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**.

OBSAH ROZESÍLKY 9/2024

Část I

INFORMACE, AKTUALITY, POZVÁNKY NA AKCE, NABÍDKA PROGRAMŮ PRO ŽÁKY I DOSPĚLÉ, KAMPANĚ

I/1	Zprávy z Lísky	... str. 2
I/2	Aktuality, zprávy z webu a tisku	... str. 3
I/3	Grantové výzvy	... str. 6
I/4	Pozvánky na akce, osvětové kampaně	... str. 7
I/5	Vzdělávací programy a metodická podpora EVVO	... str. 19
I/6	Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení	... str. 20

Část II

METODICKÁ PODPORA

II/1	Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe	... str. 22
II/2	Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky	... str. 23
II/3	Program Učíme se venku	... str. 25
II/4	Projekty pro školy, soutěže	... str. 26
II/5	Tipy na výlety, exkurze, výstavy	... str. 26

Část III

UŽITEČNÉ ODKAZY A INFORMACE

III/1	Udržitelný rozvoj	... str. 27
III/2	Přírodní zahrady	... str. 28
III/3	Zelené okénko	... str. 28
III/4	Místní produkty, biopotraviny	... str. 28
III/5	Fairtrade	... str. 29

ZAPOJTE SE DO KAMPANĚ

**PŘÍRODNÍ ZAHRAVA –
ZAHRAVA POD NAŠIMI OKNY
1. KVĚTNA – 15. ČERVNA**

Podpořte LÍSKU

Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2022 členové Klubu Lísky zaslali 36.000 Kč. V roce 2023 to bylo 42.000 Kč.

Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCĚ

prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2022 jsme z vašich darů získali 1.470 Kč. V roce 2023 to bylo 4.000 Kč.

Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

část I • INFORMACE, AKTUALITY

I/1

Zprávy z LÍSKY

V květnu zahajujeme venkovní výuku v zahradách škol a v Arboretu Semetín. Pro MŠ a ZŠ jsme vytvořili a připravili projektové dny, výukové programy a školní farmářské dny. Pro pedagogy jsou připraveny vzdělávací akce a exkurze. Připravujeme Krajskou konferenci o EVVO, další osvětové akce a kampaně. Aktivně se zapojujeme do kampaní na území města Vsetín i v regionu.

Nabídku programů a projektových dnů pro MŠ a ZŠ najdete na str. 20–21.

POZOR: kapacita programů je omezena s ohledem na udržitelnost území i možnosti lektorů. Většina plánovaných termínů je již obsazena. Pro objednání se ozvěte na infoevvo@seznam.cz

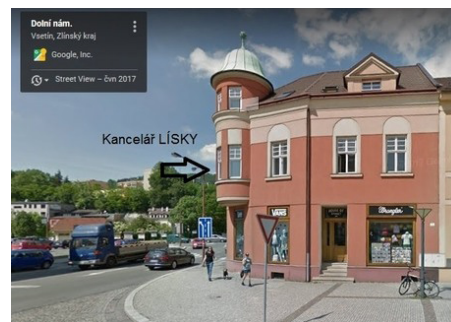
Těšíme se na setkávání,
Vaše LÍSKA

Provoz kanceláře LÍSKY a Férového občůdku

Z organizačních důvodů zůstávají hodiny pro veřejnost omezeny. Pokud zrovna nejsme přítomni, **VOLEJTE**, prosím, 605 806 840 nebo 734 122 430.

Férový občůdek je k dispozici dle možností, ideálně po domluvě předem.

Děkujeme za pochopení.

Kancelář a Férový občůdek Lísky
www.liska-evvo.cz/doc/ferovy-obchudek

Klub LÍSKY je tady již 10 let

Klub pro naše příznivce a podporovatele má aktuálně 65 členů.

Větší polovina členů je s námi celých těch 10 let!

Každoročně získáváme od dárců do rozpočtu Lísky více než 40.000 Kč!

To je částka, díky níž můžeme spolufinancovat projekty na venkovní výuku dětí.

DĚKUJEME!

Doporučené částky na 12 měsíců: Osobní členství: od 400 Kč
Rodinné členství: od 600 Kč
Škola, organizace: od 1.000 Kč

<http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

LUKÁŠOVY HRAČKY potěší a pomáhají

<https://www.facebook.com/lukasovyhracky>

Renáta Lažová, tel.: 605 570 103

TRÁPÍ SE VAŠE DÍTĚ
PŘI UČENÍ
A NEDOKÁŽETE
MU POMOCI?

tel.: 734 442 120 | www.basic.cz

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 9/2024

strana 2

Každý týden může být Týden pro wellbeing ve škole

Co je třeba udělat pro učitele, aby dokázali zajistit wellbeing dětí?

Učitelé potřebují podporu, uznání a respekt. Když učitelům říkáme pouze to, co se jim nedaří, tak jim klademe překážky v jejich profesním a osobnostním rozvoji. Rodiče se přitom zpravidla ozvou, hlavně když jsou nespokojení.

Musíme se více ptát učitelů na jejich potřeby. Protože my chceme, aby se na tohle oni ptali dětí. Ale ve chvíli, kdy se jich nikdo neptá, tak oni to neumí sami vyjádřit. I o tom mluví odborná konzultantka ve vzdělávání Jana Stejskalová v rozhovoru na webu:

<https://www.eduzmena.cz/cs/pribehy/detail/karate-ucitele-nedivte-se-ze-hleda-na-detech-chyby?>

Jana Stejskalová
odborná konzultantka
ve vzdělávání

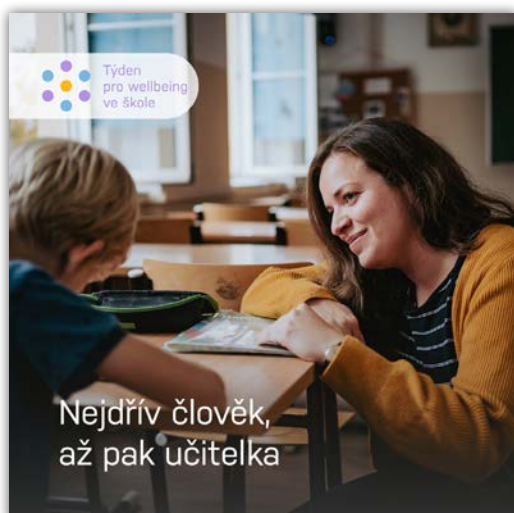
Záznam konference a webinářů naleznete na webu Týdne pro wellbeing ve škole:

<https://tydenprowellbeing.cz/aktuality-a-vystupy/>
Tým Partnerství2030+ partnerství2030.cz

Proč bychom měli v dnešní době věnovat pozornost wellbeingu ve školách?

Tuto otázku jsme položili Marcelě Murgašové, ředitelce Nadace Blízkosobě, která bude jedním z hostů debaty Wellbeing.

Debata proběhne 16. května 2024 ve spolupráci s Centrem PANT a Talentova. Více informací na <https://fb.me/e/6T6rS8r10>

“ Wellbeing je základní podmínkou pro to, aby vůbec probíhalo učení a aby žáci, učitelé a ředitelé mohli vést plnohodnotný život, zvládat stres a uplatnit naplno svůj potenciál. Máme několik studií o fungování mozku, které toto jasně dosvědčují.

Marcela Murgašová,
ředitelka Nadace BLÍZKOSOBĚ

Wellbeing

Máte zájem vyjádřit se k návrhu upravených rámcových programů pro předškolní a základní vzdělávání z pohledu srozumitelnosti a přiměřenosti?

Zapojte se do veřejné konzultace:

<https://prohlednout.rvp.cz/predskolni-vzdelavani>

Dotazník je otevřený k vyplnění do 31. května 2024.

V průběhu období od června do září 2024 bude NPI ČR dotazníky zpracovávat.

Poděkování všem, co se zapojí, za spolupráci.

V květnu navštíví Zoo Praha světoznámá primatoložka a ochránkyně přírody Jane Goodall!

Pokřtí gorilí mládě i české vydání své knihy Pangolina.

Dojemný příběh o luskouní samičce si můžete už teď koupit na e-shopu:

<https://eshop.zoopraha.cz/tiskoviny/knihy/pangolina.html>

Kniha obsahuje i rady, jak bojovat proti pašování zvířat, a veškerý výtěžek z jejího prodeje bude využit k financování našich projektů na ochranu luskounů.

Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty ve Veselí vede děti i dospělé k prameni poznání

Aktivity projektu K prameni poznání aneb jak informovat o prostředí realizují pracovníci Vzdělávacího a informačního střediska Bílé Karpaty, o.p.s. od února letošního roku.

Na pondělí 22. dubna 2024, symbolicky na Den Země, připravili v přednáškovém sále Panského dvora ve Veselí nad Moravou workshop s názvem Vývoj klimatu a vegetace v Holocénu.

Projekt je zaměřený na zvyšování informovanosti veřejnosti v oblasti klimatických změn a byl podpořen Ministerstvem životního prostředí v Národním programu Životního prostředí. Díky jedinečnému zapojení vědců a odborníků na klima z prostředí univerzit a Akademie věd ČR máme možnost prezentovat veřejnosti i školám relevantní informace a poznatky z této oblasti. Ceníme si hlavně komplexnosti celého projektu, kdy má veřejnost, školy a pedagogové možnost zapojit se do systému postupně navazujících a obsahově vzájemně propojených aktivit. Nabízíme tak ojedinělou možnost navštívit terénní pracoviště CzechGlobe Akademie věd ČR, kde vědci získávají data pro své analýzy. Účastnit se odborných přednášek pro školy nebo širokou veřejnost, zaměřených na praktické výzkumy pomáhající při studiu klimatické změny.

Pro pracovníky a partnery Vzdělávacího a informačního střediska Bílé Karpaty jsou připraveny odborné workshopy a exkurze, a to tak, aby získané vědomosti a poznatky mohli využít při tvorbě metodik a didaktických sad pro školy a při další práci s veřejností. Důraz je kladen na hlavní prioritu projektu - přinášet a šířit vědecky ověřené informace srozumitelným způsobem a podpořit větší porozumění tématu napříč věkovými skupinami.

Workshopem budou provázet prof. Mgr. Michal Hájek, Ph.D. a Ing. Pavel Šamonil, Ph.D. z Masarykovy univerzity v Brně. První z odborníků se dlouhodobě zabývá výzkumem vegetace prameništích rašelinišť, vztahy mezi vegetací a prostředím a vlivem historie krajiny na současnou diverzitu. Druhý odborník se zaměřuje na lesní společenstva a průzkum půd. Společně představí metody výzkumu historické vegetace, analýzy vztahů vývoje vegetace a klimatu, ale i časovou osu vývoje přírody v ČR. Součástí workshopu je také terénní exkurze s ukázkou půdní sondy a její určení.

Akci pořádá Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, o.p.s.. Více informací o celém projektu K prameni poznání aneb jak informovat o prostředí najdete na našem facebooku nebo a na webových stránkách organizace <https://vis.bilekarpaty.cz/>

Za organizační tým Veronika Stočková,
mobil: 777 057 625, e-mail: stockova@bilekarpaty.cz

Téma udržitelnosti je velmi aktuální a děti by se k němu měly ve škole čím dál více přibližovat v rámci výuky

Jaký postoj má k tomuto tématu Evropská komise?

Přišla se strategií GreenComp, která se zabývá tématem udržitelnosti a jeho napojení na výuku a vzdělávání.

Skládá se ze čtyř „oblastí“, které definují udržitelnost. Pod každou oblast spadá dvanáct kompetencí, které tvoří stavební kameny pro to, jak k jednotlivým kompetencím přistupovat.

Každá oblast a kompetence je podrobně popsána a měla by sloužit jako inspirace a východisko pro evropské školy.

Více si přečtete v našem článku <https://bit.ly/44d20Q6>

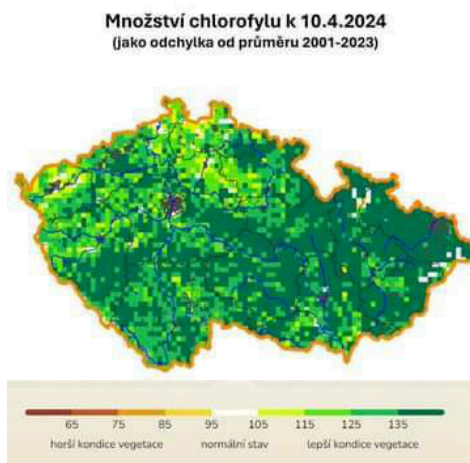

Přírodovědec Jakub Hruška, který se zabývá mj. změnou klimatu popisuje, jak s námi počasí cvičí

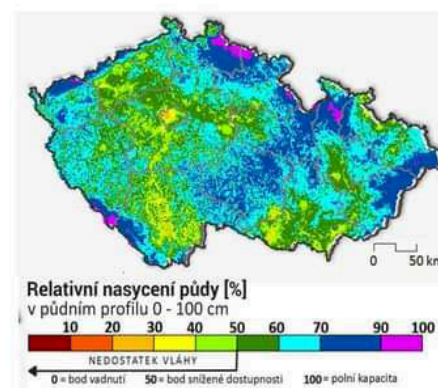
To, že rostliny mnohem dříve začaly kvést ale i růst má vliv i na spotřebu vody. Lesníci z Česká zemědělská univerzita v Praze například zkouší na Vysočině vysazovat cedry a sekvoje. Změny klimatu už ovlivňují každého z nás.

Jaké cesty se nám nabízí? Jaká opatření provádíte vy sami?

Letošní rok je opravdu hodně napřed. Konkrétně vegetace zhruba o 4(!) týdny. Ano, dnes je 13. dubna, a například šeříky v Praze jsou rozkvetlé stejně jak byly okolo 9. května v roce 1945. A to pamětníci psali, že "toho roku šeříky vykvetly neobvykle brzy". To, že vegetace má náskok znamená, že už má hodně chlorofylu (mapa vlevo, převzato z portálu intersucho), zhruba 130% běžné hodnoty pro toto období. A to znamená, že spotřebovává vodu – jednak přímo na fotosyntézu a druhak na vlastní chlazení. Rostliny se ochlazují odparem vody z průduchů v listech, stejně jak my lidé se ochlazujeme pocením a psi vyplazeným vlhkým jazykem – z něj se odpařuje hodně vody. A odparem vody – tedy přechodem z kapalného do plynného stavu se spotřebovává energie a proto se povrch, ze kterého odpařování běží, ochlazuje. A proto rostliny odebírají hodně vody z půdy, mnohem více, než je pro duben obvyklé. A tím pádem začíná sucho (druhá mapa). V měsíci, který býval dříve na vodu nejbohatší. Například řeky

Relativní nasycení půdy vodou k 10.4.2024

a potoky mívaly maximum vody právě v dubnu. Poslední desetiletí se maximum přesunulo do března, letos to bylo už v únoru. Prostě vysycháme, a tento trend je v rámci postupující klimatické změny zřejmě nezvratný. Od poloviny příštího týdne se mají teploty dostat, a to možná poprvé v tomto roce, na "normální" hodnoty. Určitě to pomůže, ale celkový trend to určitě nezvratí. Středoevropská příroda se nám mění na balkánskou, a měli

bychom si konečně uvědomit, že je to nezvratný fakt a začít se na to ADAPTOVAT. Nepěstovat smrkové monokultury, vykopat nejméně část meliorací, zmenšit obrovská pole, zpátky zmeandrovat narovnaná koryta potoků a řek. Čeká nás spousta práce.

A pořád jsme skoro nezačali. Konec přednášky!!!

Jakub Hruška

Kolik chráněných území máme v Česku a jaká to jsou?

Celkově máme chráněno 16,8 % plochy naší země. To je více, než je rozloha Moravskoslezského, Zlínského a Olomouckého kraje dohromady. Národní parky máme celkem, jsou to NP České Švýcarsko, Krkonošský NP, NP Šumava a NP Podyjí. K tomu dalších 26 chráněných krajinných oblastí. Věděli jste, že jedním z nejnavštěvovanějších míst je Sněžka? V roce 2023 ji navštívilo přes 180 tis. lidí – to je průměrně 500 lidí denně. A co dál? V tuto chvíli pracujeme na vyhlášení dalších chráněných území pro zachování naší nejčennější krajiny – NP Křivoklátsko, CHKO Soutok a CHKO Krušné hory.

I/3 Grantové výzvy

■ Ministerstvo životního prostředí vyhlásilo národní výzvu 2024.

Podmínky i přílohy jsou ke stažení na https://www.mzp.cz/cz/vyzva_life (bude v průběhu dne aktualizováno) nebo na <https://www.program-life.cz/dokumenty-ke-stazeni/>.

■ Evropskou komisí byla vyhlášena výzva evropská. Bližší

informace a termíny na https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life/2024-life-calls-proposals_en

■ Harmonogram výzev OP JAK na rok 2024 zveřejněn!

Aktuální harmonogramy rozdělené dle let najdete na webu: bit.ly/Harmonogramvyzev

■ OP JAK podpoří prostřednictvím osvědčeného formátu šablon inovace v neformálním vzdělávání dětí a mládeže a profesní rozvoj pracovníků a dobrovolníků působících v neformálním vzdělávání.

Více informací: <https://opjak.cz/aktuality/op-jak-podpori-neformalni-vzdelavani-deti-a-mladeze/>

Výzva: https://opjak.cz/vyzvy/vyzva-c-02_24_031-sablony-pro-neformalni-vzdelavani/#zakladni-informace

■ Výzva Základní granty

Vyhlašovatel Nadace Open Society Fund Praha <http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2763605&apc=nF2xx1-->

■ Grantová výzva Nadace Partnerství

Určená spolkům a dalším právnickým osobám i jednotlivcům. O grant ve výši až 150 tisíc korun na výsadbu stromů můžete žádat do ledna.

Podrobnosti na webu www.nadacepartnerstvi.cz/granty **Sázíme budoucnost.**

■ Podejte si žádost o grant u Nadace Partnerství

Máte chuť udělat něco pro místo, kde žijete? Aktuální nabídku grantů sledujte na www.nadacepartnerstvi.cz/granty

○ GRANTECH: Další otevřené výzvy zaměřené na výsadby

najdete na www.sazimebudoucnost.cz/

■ Darujme.cz je nyní otevřeno i pro školy a školky!

V minulém roce jsme otestovali provoz společně s Gymnáziem Šumperk a výsledek mluví za vše. Na obnovu školního dvora dárce věnovali během jediného měsíce přes půl milionu korun.

<https://www.darujme.cz/probudmedvur>

„Zkušenosti Gymnázia Šumperk s platformou Darujme.cz jsou jen skvělé. Lidé ve škole zvolili webovou aplikaci jako prostředek naší prezentace poté, co získali obdobné výborné zkušenosti s on-line kampaní pro skautský oddíl. Platformu Darujme.cz můžeme doporučit všem školám jako vynikající prostředek pro získávání mimorozpočtových peněz pro činnost škol a školních sdružení a nadací.

Dárcovská kampaň vedená pomocí Darujme.cz se nám velmi osvědčila pro svou jednoduchost v prezentaci kampaně, široký dopad na rodičovskou veřejnost, velké prezentační možnosti a snadnou administraci kampaně a dárců.“ Mgr. Milan Maceček, ředitel Gymnázia Šumperk.

Máte ve svém okolí školu, která by také mohla využít online financování? Budeme rádi za doporučení. Stačí se u nás zaregistrovat, založit si jednoduchou darovací stránku a můžete začít oslovovat dárce a příznivce.

Zástupci škol se mohou ozvat na e-mail jana.koci@nadacevia.cz.

Více info na <https://www.darujme.cz>

ROOTS & SHOOTS

Jane Goodall's Roots & Shoots - je celosvětový program pro aktivní lidi nebo skupiny lidí, kteří chtějí změnit svět nebo třeba jen malou část svého okolí. Celosvětový program běží pod Institutem Dr. Jane Goodall, kterou znají snad všichni milovníci přírody. Do programu jsou zapojeny desetitisíce lidí ze 130 států celého světa. Přes program Roots & Shoots mohou lidé změnit svět k lepšímu.

Čím je Roots & Shoots unikátní?

Je to zejména jeho zakladatelkou Dr. Jane Goodall, která je dnes již žijící legendou. Dr. Jane Goodall byla jednou z prvních průkopnic terénního výzkumu šimpanzů v Africe. Stala se odbornicí na jejich chování a dnes bojuje za zlepšení životních podmínek zvířat i lidí.

Roots & Shoots nabízí nepřeberné množství zdrojů a příležitostí k navazování kontaktů pro děti, mládež, rodiče, pedagogy, vysokoškoláky, vedoucí skautů apod. Unikátně navržený program nabízí příležitost pro každého jednotlivce, spojuje lidi každého věku, rasy, kultury, náboženství nezávisle na jejich ekonomickém pozadí do globální sítě.

Kdo se může zapojit?

Do programu se může zapojit kdokoli, komu není lhostejná budoucnost naší planety. Mohou to být školy, třídy, skauti nebo jen skupina kamarádů, která chce ve svém okolí něco změnit. Program motivuje nejen mladé lidi.

Proč se zapojit?

Zapojení do celosvětového programu přináší velkou prestiž zejména pro školy. Aktivní skupina bude zveřejněna na českém webu, ale také na hlavním webu Roots & Shoots.

Jaký projekt mohu přihlásit?

Obrovskou výhodou programu Jane Goodall's Roots & Shoots je jeho volnost. Možnosti témat projektů jsou tak široké, jako je rozmanitá představivost mladých lidí. Nebudete mít nic přikázáno.

Smyslem programu je zaměřit se na lokální problémy a na věci, které se týkají blízkého okolí lidí, kteří se do projektů zapojí. Nikdo Vás tedy nebude nutit například podporovat opičky v Africe nebo tygry v Asii.

Je jen na Vás jaký projekt si vymyslíte a přihlásíte. Může to být krmení srnců v krmelci ve vašem lese, sbírka na ohrožené lvy nebo pomoc domovu pro seniory.

Projekty se musí týkat životního prostředí nebo zlepšení životního prostředí a kvality života zvířat nebo lidí. Základním prvkem jsou skupiny zejména mladých lidí, kteří nejsou ve svém okolí s něčím spokojeni.

Jane Goodall's Roots & Shoots poskytuje mladým lidem unikátní příležitost být něčím užitečný ve svém okolí a přitom to dát na vědomí celému světu.

<https://www.rootsandshoots.cz/>

XXIII. Krajská konference o EVVO

**JAK BÝT SPOKOJENÝ UČITEL
A VYTVOŘIT POHODU PRO DĚTI**

středa 23. 10. 2024

9.00–15.30 hodin

Impact HUB Zlín

hubzlin.cz

Tradiční inspiromat zajímavých a aktuálních témat, tipů a námětů pro formální i neformální vzdělávání.

PROGRAM:

- předání CENY EVVO
- referáty
- workshopy
- prezentace výukových materiálů, programů a služeb

www.liska-evvo.cz

Ministerstvo životního prostředí

LÍSKA spolupracuje s Místní akční plán vzdělávání Vsetínsko na přípravě vzdělávacích akcí

Vydejte se s námi na exkurzi Jak na místně zakotvené učení s lektory ze Vzdělávacího a informačního střediska Bílé Karpaty. K přihlašování využijte, prosím, formulář (univerzální na všechny akce MAP) zde: <https://forms.gle/2yHyAUH7AZdYecdU9>

JAK NA MÍSTNĚ ZAKOTVENÉ UČENÍ

EXKURZE ZA PŘÍKLADY DIDAKTICKÝCH METOD S TERÉNNÍ VYCHÁZKOU V DÉLCE CCA 5 KILOMETRŮ

17.5.2024 | 8 - 16 HODIN

MARIE PETRŮ, DIS.
HLUK, NÁDVOŘÍ V CENTRU MĚSTA

Mgr. VLADIMÍR ŠÁCHA
Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty

Praktická ukázka didaktické metody místně zakotveného učení, vč. výukových materiálů.
Inspirace jak využívat aspekty místního prostředí jako jednotliho kontextu pro výuku, podpora vztahu k místu, příklady aktivit se žáky, občanského zapojování do komunitních projektů i budování místních partnerství.

Doporučeno pedagogům ZŠ.

Co s sebou: vhodné oblečení a obuvi do terénu, pití, pláštěnku, Pro účastníky bude zajištěna doprava ze Vsetína (místo a čas upřesníme v informaci pro přihlášené účastníky) a malé občerstvení. Přihlašování do: 25. 4. 2024 prostřednictvím formuláře. Informace: pavlina.zivnickova@mapvsetin.cz

MAP ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ VSETÍNSKO IV
R.Č.: CZ.02.02.XX/09/23_017/0005342

Spolufinancováno Evropskou unií

JAK NA KLIMATICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE

seminář pro učitele

Jak u žáků rozvíjet kompetence potřebné k ochraně klimatu už na ZŠ?

přihlašování: hostetin.veronica.cz

Tipy, rady a inspirace do výuky, ukázky pomůcek, uhlíková stopa, prohlídka expozice...

Kdy?
27. 5. 2024
9-16 hod.

Kde?
Dům přírody Bílých Karpat, Veselí nad Moravou

Účastnický poplatek 150 Kč

Lektoři
Yvonna Galliová, Petr Ajs Kucka, Jitka Datinská, Eliška Běhálková, Martina Poláčková (Ekologický institut Veronica)
Jiří Nešpor, Hana Korvasová (Lipka), Jan Jongepier (ZO ČSOP Bílé Karpaty).

Financováno Evropskou unií (NextGenerationEU)

Ministerstvo životního prostředí

Státní fond životního prostředí České republiky

Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií z fondu Next Generation EU.

Zveme Vás na vycházku
do Přírodní rezervace Drahy.

středa
1.
května

Setkání s jarní loukou

Sraz: v 9:00 u penzionu Boda v Horním Němčí

Předpokládaný konec: 13:00

Délka: cca 8 km (středně náročná trasa)

Účastnický poplatek: 120 Kč/osoba

Kapacita: 25 účastníků, nutno hlásit se předem!

Přihlášení: **nejpozději do 29. 4. 2024** na e-mail: manak@bilekarpaty.cz

Uvádějte i telefonní kontakt, abychom vás mohli operativně informovat v případě odkladu či zrušení výpravy nebo jiné změny.

V případě vyložené deštivé počasí bude výlet odložen nebo zrušen, na což budou přihlášení zájemci upozorněni telefonicky a e-mailem.

Více informací na vis.bilekarpaty.cz a Facebooku [visbilekarpaty](https://www.facebook.com/visbilekarpaty)

Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, o.p.s.
nám. Miru 664, 698 01 Veselí nad Moravou • tel.: 734 645 730 • e-mail: visbk@bilekarpaty.cz

EXKURZE 2024
s průvodci Vlastou Ondrovou a Vladimírem Šáchou

www.iskopanice.cz

pořádá

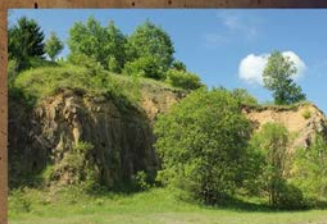
GEOLOGICKOU EXKURZI

KOPANICE-LOM SKALKY, STARÝ HROZENKOV

v sobotu 4.května 2024

od 9,00 do 13,00 hodin

lektorka: Mgr. Andrea Dovicová – geoložka
Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně

- Počet míst je omezen – přihlášky nutné předem.
- Vložené: 120 Kč/osoba
- Doporučujeme: vhodnou pevnou obuv a oděv do terénu, repelent, pití (rukavice, ochranné brýle a kladívko –dle možnosti)
- Místo srazu: parkoviště naproti kostela ve Starém Hrozenkově

Pořadatel a přihlášky: Informační středisko
pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. Starý Hrozenkov 314,
tel: 572 696 323, iskopanice@iskopanice.cz

Zveme Vás na vycházku
po Vojských loukách.

středa
8.
května

Setkání s orchidejemi

Sraz: v 9:45 na autobusové zastávce v Malé Vrbce

Předpokládaný konec: 16:00

Délka: cca 8 km (středně náročná trasa)

Účastnický poplatek: 120 Kč/osoba

Kapacita: 25 účastníků, nutno hlásit se předem!

Přihlášení: **nejpozději do 6. 5. 2024** na e-mail: manak@bilekarpaty.cz

Uvádějte i telefonní kontakt, abychom vás mohli operativně informovat v případě odkladu či zrušení výpravy nebo jiné změny.

V případě vyložené deštivé počasí bude výlet odložen nebo zrušen, na což budou přihlášení zájemci upozorněni telefonicky a e-mailem.

Více informací na vis.bilekarpaty.cz a Facebooku [visbilekarpaty](https://www.facebook.com/visbilekarpaty)

Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, o.p.s.
nám. Miru 664, 698 01 Veselí nad Moravou • tel.: 734 645 730 • e-mail: visbk@bilekarpaty.cz

EXKURZE 2024
s průvodci Karlem Fajmonem a Marií Petrou

www.iskopanice.cz

EXKURZE S BOTANIKEM

KOPANICE

PŘÍRODNÍ REZERVACE HUTĚ A OKOLÍ
sobota 11.května 2024

od 9,30 do 14,00 hodin

provede nás botanik
Karel Fajmon

- Počet míst je omezen – přihlášky nutné předem.
- Vložené: 120 Kč/osoba
- Doporučujeme: vhodnou obuv a oděv do terénu, svačinu, pití, pláštěnku.
- Místo srazu na Žitkové na točně za rybníkem

Pořadatel a přihlášky: Informační středisko
pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. Starý Hrozenkov 314,
tel: 572 696 323, iskopanice@iskopanice.cz

Zlínský kraj

Líska

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 9/2024

strana 8

Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s.
vás zve na online seminář k programu

ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT

ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT

Na semináři se dozvíte, jak vzdělávat žáky O KLIMATU nebo UDRŽITELNOSTI prostřednictvím ročního programu Škola pro udržitelný život:

O MÍSTĚ A V MÍSTĚ - mapováním problémů a potřeb obce z hlediska udržitelnosti/adaptace na klimatickou změnu

PRO MÍSTO - plánováním a realizací praktických místních projektů podporujících udržitelnost obce/zmírňujících dopady klimatu, změn v obci

SKRZE MÍSTO - hledáním souvislostí mezi naším místem a udržitelností/klimatickou změnou

Pro zapojené školy je možná finanční podpora pro žákovské projekty a odměna pro zapojené pedagogy.

**Seminář je určen všem UČITELŮM ZŠ A SŠ.
Účast na semináři je ZDARMA.**

Účastníci obdrží po absolvování semináře osvědčení.

ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT

Termín konání semináře:

22. 5. 2024
13:30 - 16:30 online

Pro školy, které chtějí vstoupit do projektu s finanční podporou, je účast na semináři nezbytná.

**Na seminář se přihlašujte na tomto odkazu co nejdříve,
nejpozději však do 17. 5. 2024.**

Další informace naleznete na www.skolaprozivot.cz a na FB
[@skolaprozivot](https://www.facebook.com/skolaprozivot).

Kontakt: suz@ekologickavychova.cz

Letní škola místně zakotveného učení

26. - 28. 8. 2024
DOTEK - Dům obnovy tradic, ekologie a kultury
Horní Maršov, Krkonoše

*Chcete atraktivně zprostředkovat místní témata dětem i dospělým?
Naučte se tvořit vlastní regionální učebnice nebo komiksy!*

Program:

- Regionální učebnice Říčansko - inspirace pro aktivní učení
- Jak propojovat školy a regionální muzea
- Komiks a vyprávění příběhů vašeho regionu
- Řve jak blázen od klauzy - příklad využití komiksu pro tematické vycházky
- Možnosti, nástroje a principy místně zakotveného učení jako vzdělávacího přístupu

Cena (zahrnuje program, ubytování, stravu): 3 500 Kč
Získáte akreditované osvědčení a zdarma komiksovou publikaci Řve jak blázen od klauzy.

Uzávěrka přihlášek 14. června 2024. [Přihláška Letní škola MZU 2024 zde.](#)

Pořadatel: Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov o.p.s.
Blíže informace: [ing. Eliška Hajková, \[ing.eliška.hajkova@ekologickavychova.cz\]\(mailto:ing.eliška.hajkova@ekologickavychova.cz\), 734 310 966.](mailto:ing.eliška.hajkova@ekologickavychova.cz)

3denní prázdninový kurz Místně zakotvené učení v MŠ

14. - 16. 7. 2024
HORNÍ MARŠOV

MÁTE ODVAHU a CHCETE:

- zkusit něco nového?
- pracovat trochu jinak?
- zažívat s dětmi dobrodružství z objevování?
- pomoci dětem tvořit ve prospěch lidí, zvířat a prostředí?

CO VÁS ČEKÁ:

- praktické seznámení s místně zakotveným učením
- sdílení zkušeností
- příklady dobré praxe
- inspirace a spousta zážitků

PRO: UČITELKY/LE MŠ s dobrodružnou duší (začínající i zkušené)

CENA: 1 900 Kč (pro členy programu MRKVIČKA 1 700 Kč)

PŘIHLÁŠKA

Kontakt a bližší informace: 603 725 695
karin.richterova@ekologickavychova.cz

Workshop: Jak na enviro podnikání: Dostaňte re-use aspekty do svého podniku

Zajímá vás, jak začlenit principy opětovného použití do vašeho podnikání a jak s nimi zefektivnit provoz a zároveň šetřit životní prostředí? Pak vás srdečně zveme na workshop s názvem **Jak na enviro podnikání: Dostaňte re-use aspekty do svého podniku**, který se koná **7. května v TIC Zlín**.

Lektorem workshopu bude **Markéta Vinkelhoferová z TESSEA ČR**, odbornice v oblasti sociálního a environmentálního podnikání. Během workshopu se dozvíte:

- Co je to re-use a jak ho začlenit do vašeho podnikání.
- Jaké jsou benefity re-use pro životní prostředí i vaši firmu.
- Praktické tipy a příklady, jak s re-use začít.
- Možnosti podpory pro re-use podnikání.

Workshop je určen pro všechny podnikatele, kteří se chtějí dozvědět více o re-use a o tom, jak ho začlenit do svého podnikání.

Kapacita sálu je omezena. Svou účast, prosím, potvrďte **ZDE** nebo na e-mailovou adresu dubovska@ticzlin.cz nejpozději do **6. 5. 2024**.

Zlínský kraj **TIC** TECHNOLOGICKÉ INOVAČNÍ CENTRUM

RE DUCE USE CYCLE

POZVÁNKA NA WORKSHOP

JAK NA ENVIRO PODNIKÁNÍ

DOSTAŇTE RE-USE ASPEKTY DO SVÉHO PODNIKU

CÍLE WORKSHOPU

- Seznámíte se s aspekty udržitelného podnikání.
- Pochopíte důležitost udržitelnosti pro podnikání.
- Naučíte se, jak zavést principy udržitelnosti do svého podnikání.
- Podíváme se, jak na re-use sociální podniky a jak zavádět re-use aspekty a ESG do činnosti.
- Získáte praktické tipy a nástroje pro implementaci udržitelných opatření.

OBSAH WORKSHOPU

- Úvod do udržitelnosti v podnikání.
- Klíčové oblasti udržitelnosti.
- Kroky k zavedení udržitelnosti do firmy.
- Příklady dobré praxe z českých firem.
- Nástroje a zdroje pro udržitelné podnikání.
- Diskuze a otázky a možnost individuální konzultace s lektorkou.

Technologické inovační centrum Zlín, Vavrečkova 5262, 1. NP

7. 5. 2024
9:00 – 13:00

Svou účast, prosím, potvrďte **ZDE** nejpozději do **6. 5. 2024**.
Počet účastníků je omezen.
Účast na akci je bezplatná.

Kontakt a bližší informace:
MAGDALENA DUBOVSKÁ
734 684 605
dubovska@ticzlin.cz

 Spolufinancováno Evropskou unií

 MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽI A TĚLOVÝCHOVY

 CZECH INVEST

Název projektu: Smart akcelerator Zlínského kraje III. Registrační číslo projektu: CZ.02.01.02/00/22_009/0004-705.

Otevřená kreativní dílna ROBOTA

Jedinečná nabídka kurzů pro pedagogy a kreativce. **Workshopy jsou financované z Národního plánu obnovy a pro účastníky jsou ZDARMA.**

13. 5. | 9:00–13:00

Praktické využití digitálních technologií v umění, Jan Veselský

Workshop představí různé digitální nástroje a techniky pro tvorbu uměleckých děl a umožní účastníkům experimentovat s prototypy a technologiemi jako 3D skenery, tiskárny, lasery a plottery.

31. 5. | 9:00–13:00

Výtvarná výchova jako forma komunikace, Martin Čada

Kurz věnující se používání různých výtvarných technik k podpoře komplexního myšlení u svých žáků a inspiraci z úspěšných příkladů integrace výtvarné výchovy do vzdělávací praxe.

Všechny workshopy se konají ve 44. budově areálu Svit, Vavrečkova 7029, kde sídlí naše Otevřená kreativní dílna ROBOTA.

Pro přihlášení na workshop kontaktujte robota@utb.cz
adresa: Vavrečkova 7029, 760 01 Zlín
mobil: +420-732-907-840
email: honsova@utb.cz
web: <https://fmk.utb.cz/>
adresa: Vavrečkova 7029, 760 01 Zlín

PROGRAMY Tincta-Herbae atelier přírodního barvířství na VSETÍNĚ

Hlavním tématem DÍLEN, KURZŮ, PŘEDNÁŠEK a UKÁZEK ŘEMESLA je INDIGO a barvení v ekologické indigové kádi.

PRO DĚTI, PRO DOSPĚLÉ, PRO RODIČE S DĚTMI v příjemném prostředí atelieru přírodního barvíře.

NOVĚ kurzy v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně.

Rezervace nutná: tel.: 732 994 552

tincta-herbae@centrum.cz

<https://www.facebook.com/TinctaHerbae>

Pátý ročník Týdne pro klima, který se koná od 3. do 9. června, znovu nabídne desítky různorodých akcí po celém Česku. Zapoj se letos i ty!

Pálí tě změna klimatu? Líbí se ti myšlenka Týdne pro klima a jsi organizační typ? Potom hledáme právě tebe! Pomoz nám s koordinací Týdne pro klima v místě, kde žiješ. Oceníme jakoukoliv míru zapojení podle tvých časových možností. K ruce ti budou zkušenosti koordinátorů, je zde možnost finanční odměny a k tomu získáš mnoho nových zkušeností a zážitků. Ozvi se nám do zpráv na Facebooku, napiš na maros.prcina@ekumakad.cz, nebo se podívej na náš web, kde se dozvíš veškeré info. Těšíme se!

<https://tydenproklima.cz/aktuality/tyden-pro-klima-2024-hleda-mistni-koordinatory-a-koordinatorky>

**HLEDÁME MÍSTNÍ KOORDINÁTORY
A MÍSTNÍ KOODINÁTOROKY
TÝDNE PRO KLIMA 2024**

Do práce na kole 2024

Letos se Vsetín již po čtvrté zapojuje do květnové výzvy Do práce na kole.

Hlavním cílem výzvy je dopravovat se alespoň během května do práce zdravou formou, ať už na kole, koloběžce nebo pěšky.

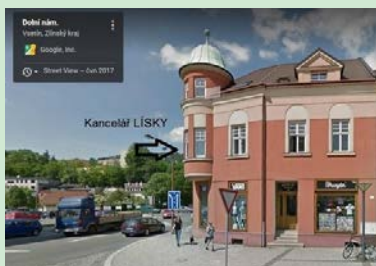
Více na <https://dopracenakole.cz/>

AKCE NA TRIKO

Každé květnové pondělí a čtvrtek Líška nabízí účastníkům výzvy fairtradovou kávu nebo čaj.

Vždy 9–14.30 hodin, Dolní náměstí 429.

www.liska-evvo.cz

KLIMATICKÁ AKADEMIE
16.-21. srpna 2024
Vzdělávací program zaměřený na osvětu a zapojení veřejnosti do zvládnání klimatické krize

POZORUJ A JEDNEJ
DĚTI, ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA A PERMAKULTURA
6.-7.5.2024
SLUŇÁKOV
CENTRUM EKOLOGICKÝCH AKTIVIT MĚSTA OLOMOUCE, HORKA NAD MORAVOU
CENA: 1500 Kč
ZAHRNÚJE LEKTORNÉ A STRAVU

O čem to bude:

- Jak budovat vztahy? K sobě, k dětem, mezi dětmi a k planetě Zemi?
- Jak s dětmi pečovat o Zemi, lidi a spravedlivě se o vše podělit?
- Jak vytvářet výukové plány pro děti s využitím permakultury?
- Jak učit venku a jak vytvářet podnětné prostředí pro děti?

Lektorky: Mgr. Adéla Hrubá a Mgr. Petra Formánková

Prožijeme spolu dva aktivní dny v přírodě, budeme tvořit hlavou, srdcem, rukama i očima a na vlastní kůži si vyzkoušíme, jak využít permakulturu a její nástroje při práci s dětmi. Jako jedinečný bonus si odvezete novou příručku a výukovou pomůcku pro navrhování školní zahrady s dětmi podle principů permakultury.

Dotazy k místu konání: Karla Rulíková, karla.rulikova@slunakov.cz
Ostatní dotazy: info@ekocentrumcb.cz, 777 248 511

PŘIHLAŠOVÁNÍ DO 21. 4. 2023 na www.ekocentrumcb.cz nebo načtením QR kódu

DRUŽENÍ 2024
TROCHU JINAK
CELOSTÁTNÍ SETKÁNÍ VYCHOVATELEK/VYCHOVATELŮ ŠKOLNÍCH DRUŽIN A ŠKOLNÍCH KLUBŮ
PŘÍMO V ORGANIZACI, KTERÁ SE 40 LET VĚNUJE PRÁCI S DĚTMI A MLÁDEŽÍ
NOVÉ TRENDY V ZÁJMOVÉM VZDĚLÁVÁNÍ
24. - 25. 5. 2024
HORIZONT - STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU IVANČICE
ZAHÁJENÍ V PÁTEK 9:00 / UKONČENÍ V SOBOTU 14:00
HODINOVÁ DOTACE: 16 HODIN
VZDĚLÁVACÍ SEMINÁŘE Z OBLASTI PRÁCE S DĚTMI A MLÁDEŽÍ, KTERÉ VYUŽIJETE PŘÍMO V PRAXI

VÍKEND PLNÝ ZÁBAVY PRO CELOU RODINU

FESTIVAL PRO ČOLKA

O PŘÍRODĚ V PŘÍRODĚ

11.-12. KVĚTNA 2024

Přechod lomu na slackline, expozice dravců, oboživelníků a dalších živočichů, lodě, lanové stezky, workshopy pro děti, přednášky o přírodě, káva, bistro a další!

KUROVICKÝ LOM
www.tokaheya.cz

Spolek přátel hradu Lukova, Odbor životního prostředí a zemědělství Magistrátu města Zlína a Lesy České republiky, s.p., LS Vsetín pořádají

DEN STROMŮ

a Den s Lesy ČR na hradě Lukově

v sobotu 8. června 2024 od 9.30 do 17.00 hod.

- Naučná zábavná stezka lesem podél zpevněné cesty na hrad – od parkoviště u sochy sv. Jana (9.30–14.30 hod.).
- Zážitkové stromolezení a další zábavné stromolezecké aktivity pro děti.
- Tvořivé dílničky pro malé i větší děti.
- Poznávačky, přírodovědné rébusy a hry na horním nádvoří hradu.
- Otevření nové venkovní hradní učebny.
- Výstava kreseb Aleny Mandákové „Hledání harmonie“ v západním paláci hradu.
- Netopýří a ptáčků poradna na horním hradu – informační stánek České společnosti ornitologické a České společnosti pro ochranu netopýřů, ukázky hendikepovaných netopýřů ze záchranné stanice ORNIS v Přerově.
- Lovecká lukostřelba (LK3D Mrlínek, pro děti od 6 let) – do 16.00 hod.
- Výřezávání ze dřeva lupenkovou pilečkou pro děti (řezbář Hutěčkovi) u Domu Rudolfa Matouše.
- Ukázka řezbářských prací – Oldřich Pliska, autor soch rytířů Ješka a Zdeňka.
- Ukázka sov a dravců (ČSOP Hošťálková) na nádvoří horního hradu (s komentářem v 11.00 a 13.00 hod.).

Včelaři Arboretum Smetín připravují vzdělávací neděle pro veřejnost

Vždy od 14 do 17 hodin.

- 19. 5. – Den otevřených úlů, život ve včelíně.
- 23. 6. – Apiterapie, použití včelích produktů.
- 14. 7. – Veřejné medobraní a ochutnávka medů.
- 18. 8. – Práce se včelím voskem, svíčky z mezistěn.
- 29. 9. – Ochutnávka vítězných medů z Medolízačky.

Děkujeme společnosti GALVAMET Vsetín, která v minulém roce včelaře významně podpořila.

BESKYDE, BESKYDE, KDO PO TOBĚ 50 LET IDE?

Výstava k 50.výročí založení
CHKO Beskydy
TREZOR PŘÍRODY HORNÍ LIDĚČ

Výstava potrvá do 30.11.2024

ŠKOLNÍ FARMÁŘSKÝ PROJEKTOVÝ DEN
7. KVĚTNA 2024, AREÁL ZÁMECKÉHO PARKU

Základní škola Slavičín-Vlára a LÍSKA, z.s.

Srdečně Vás zveme na **ŠKOLNÍ FARMÁŘSKÝ DEN**
Hlavním tématem je náš region, přírodní a kulturní dědictví, řemesla, místní produkty, příběhy jídla, zdravý životní styl.

Žáci pracují ve výuce i v domácí přípravě na vybraných tématech a připravují aktivity pro své spolužáky, rodiče a veřejnost.

9.00–11.00 / 11.30–13.00 hodin

„DĚTI DĚTEM“ SIMULACE FARMÁŘSKÉHO TRHU

Určeno pro žáky základní školy. Uvítáme i návštěvu místních MŠ a ZŠ. Tvořivé dílny a aktivity, ukázky řemesel, program Odkud se bere jídlo.

14.00 – 17.00 hodin:

„DĚTI, LÍSKA A VÝROBCI PRO RODIČE A VEŘEJNOST“ FARMÁŘSKÝ TRH, OBČERSTVENÍ PREZENTACE PRÁCE DĚTÍ

Určeno pro veřejnost a rodiče s dětmi. Do programu přispějí žáci a zaměstnanci školy tvořivými dílnami, vlastnoručně napečenými a vyrobenými dobrotkami.

MÍSTNÍ ŘEMESLNÍCI A VÝROBCI:
přírodní barvířství, zpracování ovčí vlny, palčickování, ručně šité hračky, zpracování přírodních materiálů, provaznictví, vyřezávání lupínkové pílkou, brambůrky s příběhem, zpracování železa, dřevěné hračky, látkové výrobky, jarní vazby, včelaření a další.

OBČERSTVENÍ, OCHUTNÁVKY A PRODEJ VÝROBKŮ

DOPROVODNÝ KULTURNÍ PROGRAM:
Slavičánek, Roztleskávačky, Mažoretky, píseň „Hrnečku vař“, sólový zpěv lidových písní a další.

Růžem akce budou pořádaný fotografie a kamerové záznamy. Výstupy budou využity pro dokumentaci projektu a propagaci města.

AKCE SE KONÁ ZA KAŽDÉHO POČASÍ.

Akce se koná ve spolupráci s projektem Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Luhačovice IV.

Líska Slavičín Slavičín Zlínský kraj

ZÁKLADNÍ ŠKOLA HULÍN
VÁS U PŘÍLEŽITOSTI 80 LET VÝROČÍ MĚSTA HULÍN

SRDEČNĚ ZVEME NA **VERNÍ SÁŽEVVO** V INFORMAČNÍM CENTRU HULÍN

PROJEKTU NAŠE MĚSTO HULÍN

OD 13. KVĚTNA 16:00 HOD. DO 30. KVĚTNA 2024

Skřítkci LIŠEJNÍČCI

9:30 - 11:00
každou středu 2024
cena: 100 Kč/rodina

Ve Vizovicích. (místo setkání vždy upřesněno v události)

Vydejme se společně se skřítky Lišejníčky za dobrodružstvím. Dovádění, tvoření, bádání, objevování a poznávání přírody všemi smysly nás dozajista nemine. Vše hravě a přiměřeně věku. Pobyt venku všestranně rozvíjí naše děti a relaxuje nás dospělé. Těší se Verča Jurčáková aspol.

- Lišejníčci probíhají venku za každého počasí.
- Pro pra/rodiče s dětmi (0-6 let)
- Blátáky/softshely, gumáky, pláštěnky, podsedačky... a také svačinky výhodou.

Více informací a přihlášky:
tel: 721 608 440
nebo

www.dutohlavky.cz/sluzby/

30 LET
DOTEK SEVER KEMP

8. - 12. 7. 2024
DOTEK HORNÍ MARŠOV, KRKONOŠE
13 - 18 LET

DOTKNI SE...

PŘÍRODY KRKONOŠ
ZÁŽITKŮ A ZÁBAVY
SVÝCH SILNÝCH STRÁNEK
MALÝCH RADOSTÍ A STAROSTÍ TVÉHO OKOLÍ
NÁPADŮ, JAK MĚNIT SVÉ OKOLÍ I SVĚT :-)

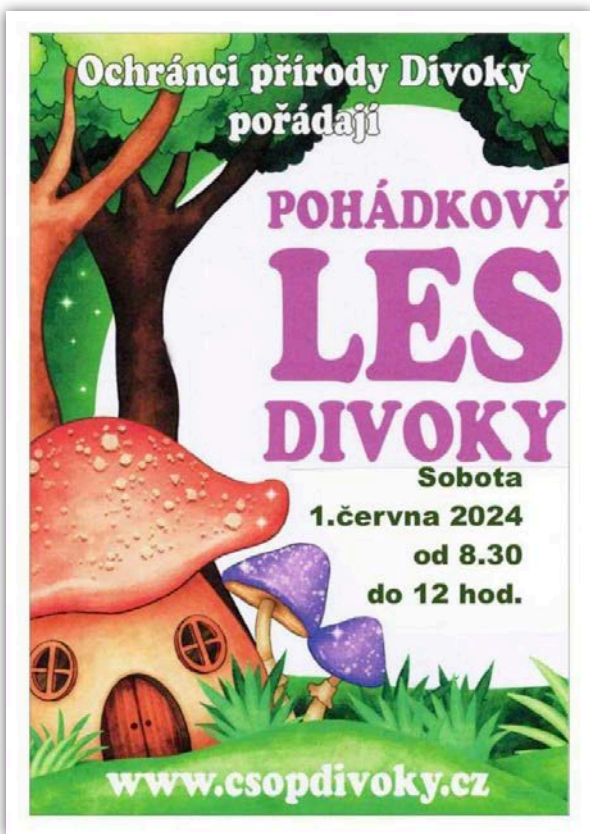
CENA 1400 Kč*/5 dní
*cena zahrnuje program, ubytování a celodenní stravu

PŘIHLÁŠKY ZDE DO 31.5.
info: silvie.kozlovska@ekologickavychova.cz

PŘÍSPĚJEME VÁM NA DOPRAVU K NÁM!*
**při využití veřejné dopravy

Spolufinancováno Evropskou unií

Soutěž Zlatý list

Valašské ekocentrum ve spolupráci se Správou CHKO Beskydy pořádá v pátek 24. 5. 2024 ve Valašském Meziříčí krajské kolo přírodovědné soutěže Zlatý list.

Bližší formace o soutěži najdete:

<https://zlatylist.cz/aktualni-rocnik/>

Soutěž je určena pro děti ze základních škol, víceletých gymnázií, i pro oddíly a kroužky, a bude se týkat české přírody.

Kontaktl: jitkadvorskavm@seznam.cz

Osvětové kampaně LÍSKY v roce 2024

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte s námi důležitá témata – **PTÁCI, PŘÍRODNÍ ZAHRADA, STROMY, FAIRTRADE a REGIONÁLNÍ PRODUKTY**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

Organizováním vzdělávacích a osvětových akcí se můžeme podílet na **šetrnějším a odpovědnějším přístupu k přírodě a životnímu prostředí**.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**. Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály**, **metodické listy či pomůcky**. Ke zveřejnění a sdílení uvítáme náměty, příklady dobré praxe a materiály. Kampani je prezentována v rozesílce Lísky, na webu a Facebooku.

Zapojit se můžete jako organizátoři nebo jako účastníci.

<p>PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI</p> <p>1.–30. DUBNA</p> <p>www.liska-evvo.cz</p>	<p>PŘÍRODNÍ ZAHRADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY</p> <p>1. KVĚTNA – 15. ČERVENA</p> <p>www.liska-evvo.cz</p>	<p>STROMY a MY</p> <p>15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA</p> <p>www.liska-evvo.cz</p>	<p>POCTIVĚ VYROBENÉ, SPRÁVEDLIVĚ ZAPLACENÉ</p> <p>CELOROČNĚ</p> <p>www.liska-evvo.cz</p>	<p>POCTIVĚ VYROBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY</p> <p>CELOROČNĚ</p> <p>www.liska-evvo.cz</p>
<p>GARANT: Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město</p> <p>KLÍČOVÉ AKCE: Mezinárodní den ptactva (1. 4.) Světový den vrbaců (20. 3.) Mezinárodní dny ptáčích zpěvů (7. 5.) Mezinárodní den stěhovavých ptáků (13. 5.) Evropský festival ptactva (7. 10.)</p> <p>KONTAKT NA GARANTA: cevzabka@klubkosm.cz</p>	<p>GARANT: DDM Šíkula Uherské Hradiště</p> <p>SPOLUPRÁCE: Centrum Veronica Hostětín</p> <p>KLÍČOVÉ AKCE: Měsíc školní zahrady (1.–31. 5.) Den fascinace rostlinami (18. 5.) Světový den včel (20. 5.) Vikend otevřených zahrad (8.–9. 6.)</p> <p>KONTAKT NA GARANTA: lenka.pavelcikova@ddmsikula.cz</p>	<p>GARANT: Park ROCHUS, Uherské Hradiště</p> <p>SPOLUPRÁCE: Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty</p> <p>KLÍČOVÉ AKCE: Den stromů (20. 10.)</p> <p>KONTAKT NA GARANTA: michaela.odstrcilova@parkrochus.cz</p>	<p>GARANT: LÍSKA, z.s.</p> <p>SPOLUPRÁCE: IS pro rozvoj Moravských Kopanic VIS Bílé Karpaty, Veselí n. M., Centrum Veronica Hostětín, KOSENKA Val. Klobouky</p> <p>KLÍČOVÉ AKCE: Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství (září) Světový den jídla (16. 10.) Den původních odrůd jablek (21. 10.) dny otevřených dveří u výrobce a na farmách, exkurze, jarmarky, slavnosti, školní farmářské dny</p> <p>KONTAKT NA GARANTA: infoevvo@seznam.cz</p>	<p>GARANT: LÍSKA, z.s.</p> <p>SPOLUPRÁCE: IS pro rozvoj Moravských Kopanic VIS Bílé Karpaty, Veselí n. M., Centrum Veronica Hostětín, KOSENKA Val. Klobouky</p> <p>KLÍČOVÉ AKCE: Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství (září) Světový den jídla (16. 10.) Den původních odrůd jablek (21. 10.) dny otevřených dveří u výrobce a na farmách, exkurze, jarmarky, slavnosti, školní farmářské dny</p> <p>KONTAKT NA GARANTA: infoevvo@seznam.cz</p>

JAK SE MŮŽETE ZAPOJIT:

1. Přípravou a realizací tematické akce

- soutěž, soutěžní výzva, výstava
- přednáška, beseda, promítání tematických filmů
- výukové programy a projektové dny pro školy
- semináře a workshopy
- exkurze a vycházky
- jarmark, slavnost, piknik, snídane

2. Účastí na některé akci či ve výzvě dané kampaně

3. Sdílením kampaně na vašem Facebooku, webu

- umístění banneru kampaně na váš web
- sdílení akcí na vašem FB, webu apod.
- sdílení zkušeností, příběhů, příkladů dobré praxe, poradenství či námětů na facebookové stránce dané kampaně

Co je potřeba pro zapojení udělat:

Odeslat přes GOOGLE formulář základní info o akci

<https://forms.gle/hVpHTw3P6oKfIAuHA>

Doporučené termíny odeslání formuláře:

Ptáci do 15. března
Přírodní zahrada do 15. dubna
Stromy a my do 5. září
Pokud budete pořádat **Férovou snídani**, registrujte se na www.ferovasnidane.cz

Pozvánky, plakáty (v pdf i jpg) zasílejte na kontaktní e-mail. Nezapomeňte přidat název kampaně, příp. logo Lísky – kvůli společné propagaci, identitě a vyjádření pospolitosti.

KONTAKT:

LÍSKA, z.s. • www.liska-evvo.cz
infoevvo@seznam.cz • tel.: 605 806 840

Liska

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 9/2024

strana 14

Osvětová kampaň Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Zveme vás k 12. ročníku osvětové kampaně Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Proč? Protože podporujeme důležitá témata **PTÁCI, PŘÍRODNÍ ZAHRADA, STROMY, FAIRTRADE a REGIONÁLNÍ PRODUKTY**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

Organizováním vzdělávacích a osvětových akcí se můžeme podílet na **šetrnějším a odpovědnějším přístupu k přírodě a životnímu prostředí**.

Do osvětové kampaně se každoročně zapojí více než 30 organizací a škol, pro které je péče o pěstování, osvěta a vzdělávání důležitou součástí jejich činnosti.

Můžete se těšit sdílení informací a námětů a na pestrou paletu akcí. Ke kampani bude sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených organizací.

Zapojte se do výzvy. Sdílejte POST o svém zapojení.

Čím více nás bude, tím více se **téma zahrad** dostane do škol, organizací, společností a rodin.

Můžete se také sami připojit **přípravou a realizací tematické akce**, např. soutěž, soutěžní výzva, výstava/přednáška, beseda, promítání tematických filmů/výukový program či projektový den ve škole/ seminář, workshop/exkurze, vycházka/slavnost.

Odešlete do LÍSKY základní informaci o akci – název, datum, odkaz na pořadatele. Informaci, příp. pozvánky, plakáty (v pdf i jpg) zašlejte na infoevvo@seznam.cz

Nezapomeňte na ně přidat název kampaně, příp. logo Lísky – kvůli společné propagaci, identitě a vyjádření pospolitosti. Využijte grafiku kampaně.

Bude vydána tisková zpráva, k dispozici jsou osvětové a didaktické materiály, metodické listy či pomůcky. Kampaň je prezentována v rozesílce Lísky, na webu a Facebooku, <https://www.facebook.com/prirodnizahrada>

KLÍČOVÉ TEMATICKÉ DNY:

1.– 31. 5.: Měsíc školních zahrad
18. 5.: Den fascinace rostlinami

20. 5.: Světový den včel
8.–9. 6.: Víkend otevřených zahrad

PŘÍRODNÍ ZAHRADA –
PŘÍRODA
POD NAŠIMI OKNY

1. KVĚTNA – 15. ČERVNA

www.liska-evvo.cz

Garant:

Přírodovědné centrum Trnka, DDM Šikula Uherské Hradiště/ spolupráce Centrum Veronica Hostětín

Koordinátor:

LÍSKA, z.s.,
www.liska-evvo.cz

Dejte si událost do sledování, zaklikněte účast, pozvěte přátele a posílejte také dál do svých sítí, umístěte banner kampaně na váš web či sociální sítě.

12. ROČNÍK OSVĚTOVÉ KAMPANĚ PŘÍRODNÍ ZAHRADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY

1. 5. – 15. 6. 2024

Kalendář místních a regionálních akcí ve Zlínském kraji

NÁZEV AKCE	MÍSTO KONÁNÍ - KONTAKT NA POŘADATELE
Výzva ŽIVÁ ZAHRADA 4. ročník LÍSKA, z.s. 1. 5. – 15. 6. 2024 www.liska-evvo.cz	
MĚSÍC ŠKOLNÍCH ZAHRAD, 4. ročník www.mesiciskolnichzahrad.cz	
WELLBEING VENKU VĚDA VENKU https://ucimesvenku.cz/mesiciskolnich-zahrad-rok-2024/	
PRÍRODNÍ ZAHRADA	
Ukázková přírodní zahrada a sad	Centrum Veronica Hostětín www.hostetin.veronica.cz
Přírodní zahrada Lísky Bystroučky	DDM Šikula Uherské Hradiště – http://ddmšikula.cz/
Přírodní zahrada	Emvicentrum Vysoké Pole www.prahaemvicentrum.cz
Zahrada poznání Ukázková přírodní zahrada	Valašské ekocentrum Valašské Meziříčí www.ecentrum.cz/regione/zahrada-poznani-885/
Kde jsou přírodní zahrady v Česku	www.veronica.cz/kdejsou
Jak na přírodní zahradu Radý a inspirace.	Ekologický institut Veronica www.veronica.cz www.facebook.com/prirodnizahrada
Certifikace přírodních zahrad	Informace a odkaz na formulář: http://prirodnizahrada.eu/zahradni-plaketa/
SEMINÁŘOVY VE Zlínském kraji Podpora semenářství a sdílení osiva ze zahradek.	https://seminarkovy.com/zlinsky-kraj/
Základní škola Vsetín, Rokytnice Centrum Veronica Hostětín	e-mail: seminarkovsetin@centrum.cz www.hostetin.veronica.cz
Časopis Školní zahrada Specializovaný česko-slovenský časopis pro zahradní pedagogiku (4 čísla/rok).	www.skolni-zahrada.cz https://mapa.skolni-zahrada.cz/
20. 5. Světový den včel 22. 5. Mezinárodní den pro biologickou diverzitu 24. 5. Evropský den parků 21. 6. Den květů	
Metodické listy do výuky či materiály k tématu můžete získat v LÍSKĚ - infoevvo@seznam.cz	
Více informací na www.liska-evvo.cz a na webech zapojených partnerů. www.facebook.com/prirodnizahrada	

VÝZVA ŽIVÁ ZAHRADA 4. ROČNÍK

**Úkol č. 1
ZE ZAHRADY NA TALÍŘ**

Pěstování potravin není tak snadné, jak si mnohdy představujeme. Vycházíme to hlavně trpělivost. O to větší radost máme, když si z vyrostlých produktů můžeme něco připravit. A to je i vaším úkolem. Nejprve je potřeba vypěstovat nějakou surovinu, kterou pak použijete při přípravě dobré svačinky. Je na vás, zda budete pěstovat ředvičky, jahody nebo řeřichu na parapetu či nechte naklíčit semínka.

Posleďte nám fotografii z vašeho pěstování, recept na svačinku a fotografii svačinky, kterou jste si vytvořili.

**Úkol č. 3:
ZVÍŘECÍ POMOCNÍCI**

V zahradě žije spousta menších pomocníků, kteří nám pomáhají chránit naši úrodu. Víte, kdo to je? Vydejte se do zahrady na velkou pátrací výpravu. Zkusíte najít co nejvíce zvěřích obyvatel zahrady. Použijte i lupu nebo dalekohled a prozkoumejte všechna možná zákoutí i koruny stromů.

Nakreslete nebo nafotíte všechny zvěřící pomocníky, které jste našli. Napište k nim jejich jména a připište, jak vám v zahradě pomáhají.

**Úkol č. 2
ZÁZRAČNÝ ČAJ**

Na zahradě najdeme spoustu bylinek, které můžeme využít v kuchyni, ale i při přípravě léčivého čaje. A jsou to nejen bylinky námi pěstované, ale i rostoucí divoce. Vaším úkolem je z bylinek z vaší zahrady (nebo z přírody) připravit čaj. Čaj můžete namíchat podle receptu, ale můžete si také vymyslet svou vlastní směs.

Vytvořte si svůj recept na bylinkový čaj na libovolný neduh. Čaj popište a popište i neduh, který léčí. Nezapomente napsat, jaké bylinky jste použili, a jak vám čaj chutnal. Recept můžete napsat, nebo i vyprávět zpravenat. Fantazii se meze nekladou.

**Úkol č. 4:
HLEDĚ SE BYDLENÍ**

Pokud chcete oživit svou zahradu, můžete drobné živočichy nalákat pomocí jednoduchých úkrytů. Možností je spousta. Záleží na tom, koho chcete na zahradě ubytovat. Můžete vytvořit škvoroník, hmyzí hotel, čmeláčí domeček, ještěrkovník, ječmínkový, ječmínkový, hmyzí hotel, praci buktu či plítku. Když domeček umístíte na zahradě na vhodném místě, zvířátka vám budou za nové bydlení určitě vděčná.

Posleďte nám fotku z výroby zvířecího domečku a fotku umístěného domečku v zahradě. Domečky můžete nazdobit dle vaší fantazie.

Vyberte si aspoň jeden z soutěžních úkolů.

Fotografie i obrázky ke splněním úkolům, opatřené číslem úkolu, kontaktními údaji: jméno a příjmením autora, škola, věk, e-mail, poštovní adresa, zašlejte do 30. 6. 2024 na adresu: infoevvo@seznam.cz, HESLO: Živá zahrada

Pokud se účastníte se třídou či skupinou dětí, uveďte prosím počet zapojených dětí.

Za splnění úkolů vám zašleme malou pozornost.

Odesláním sdělíte LÍSKĚ souhlas se zveřejněním fotografie či obrázku na Facebooku a webu LÍSKY.

Soutěžní výzva je aktivitou 12. ročníku osvětové kampaně **Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny**
KONTAKT: LÍSKA, z.s., Dolní náměstí 429, 755 01 Vsetín

www.facebook.com/prirodnizahrada
www.liska-evvo.cz

LÍŠKA

Zlínský kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 9/2024

strana 15

Květen je měsícem školních zahrad, i tentokrát se připojíme k celosvětovému svátku venkovní výuky. Přidejte se také.

Letos vás zveme hned ve dvou tématech ven:

WELLBEING VENKU

Příroda je zásadní místo pro náš život. Přináší nám dospělým i dětem řadu přínosů, které působí na naše fyzické i psychické zdraví.

Nechte se pozvat do "zelené lékárny".

<https://ucimesevenku.cz/wellbeing/>

VĚDA VENKU

Skrze vědu venku získáte inspiraci, jak propojovat přírodovědné předměty venku. Klima je dnes přirozeně propojující linka mezi chemií, zeměpisem, přírodopisem, fyzikou a matematikou.

Vyzkoušejte "SCIENCE VENKU".

<https://ucimesevenku.cz/vedavenku/>

V LÍSKA se tradičně připojujeme k Měsíci školních zahrad kampaní Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Persicaria tinctorum

Persicaria tinctorum její sazeničky se chystají na sezónu v údolí řeky Bečvy mezi valašskými kopci na Vsetíně...

V zelených listech těchto rostlin se ukrývá poklad v podobě modrého barviva. Jedná se o PŘÍRODNÍ INDIGO.

Po celou sezónu listy sklízíme a ještě čerstvé zpracováváme: Díky nim můžeme postavit ekologickou indigovou kád' a přímo barvit vlnu, len i hedvábí NAMODRO. Pigment lze také vyextrahovat a uchovat pro příští používání v sypké podobě. Z pigmentu indiga se vyrábí také tzv. Majska modř. Tu používáme ve výtvarné tvorbě jako nerozpustný pigment pro přípravu akvarelů, temper.

Přijďte se naučit pracovat s přírodním INDIGEM a rostlinami, které ho poskytují, přímo do ateliéru přírodního barvířství.

Ať jste profesionálové či nadšenci v oblasti zpracování textilu, studenti, výtvarníci, pedagogové, milovníci rostlin, kreativci a nebo zvědaví badatelé v **Tincta-Herbae • ateliér přírodního barvířství** pořádáme kurzy a dílny pro všechny věkove a zájmové skupiny účastníků.

Líška

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

MĚSÍC ŠKOLNÍCH ZAHRAD

www.mesicskolnichzahrad.cz

Každoročně v květnu vzdávají školy po celém světě hold svým zahradám, hřištím a dvorkům – místům, která jsou ideální k propojování teorie s praxí při výuce, tvoření a hrám, k poznávání přírody, seznamování dětí s okolním světem i rozvoj místní komunity. Cílem svátku je povzbudit učitele, aby objevili pestré možnosti, které jim venkovní prostředí nabízí, a začlenili ho do každodenního života své školy.

Původcem myšlenky je Mezinárodní asociace školních hřišť a zahrad (ISGA). V Česku je jejím členem Nadace Proměny Karla Komárka, která u nás spolu s dalšími partnery podporuje širší využití školních zahrad a učení se venku.

JAK se zapojit?

1. Vyberte si téma
Zda chcete s dětmi venku odpočívat či bádát.
2. Inspirujte se
Vyberte si hry či lekce, které jsme pro vás připravili.
3. Vyrazte ven
Užijte si čas venku, objevujte i odpočívejte celý měsíc nebo jen jeden den. Dle vašich možností.
4. Pozvěte ven ostatní
Užili jste si čas venku? Pozvěte dospělé i děti ze svého okolí. Inspirujte ostatní ke změně. Sdílejte vaše zážitky a objevy se svým okolím. A také ve FB skupině Školní zahrada na Instagramu nebo na emailu tym@ucimesevenku.cz

PROČ se zapojit?

1. Venek léčí
Příroda je nejlepší lékárna. Umí nám nabít baterky, zlepšit náladu, vyčistit hlavu, snížit stres, rozhýbat tělo, posílit zdraví.
ZAŽIJTE S DĚTMI PŘÍRODNÍ WELLNESS, KAŽDÝ DEN
2. Venek učí
Příroda je nejlepší laboratoř. Nabízí nekonečně pomůcek, otázek i záhad k objevení. Navíc vše v praxi a propojené do souvislostí.
Objevte S DĚTMI vědu venku
3. Klima
Počasí i příroda kolem nás se mění. Rychleji než jsme čekali. Zažijte s dětmi, že každý z nás může něco změnit.
Najděte místa V PŘÍRODĚ, KTERÁ MŮŽETE ZLEPŠIT

<https://ucimesevenku.cz/mesic-skolnich-zahrad/rok-2024/>

Zkuste třeba:

Kurz INDIGO – barvení, tisk a vzorování pro LEN/BAVLNU

Pro ty, kteří touží vytvářet své vzory v kombinaci s barvením indigem...

Kurz Přírodní barvy 1 (INKOUSTY a TEMPERY pro výtvarnou tvorbu)

Pro ty, kteří by rádi zapojili do své tvorby přírodní barviva z rostlin a naučili se vyrábět své vlastní výtvarné materiály...

Kurz INDIGO přírodně a VLNA

Pro vlnařky a vlnaře :) toužící proniknout do tajů alchymie barvení vlny namodro...

KONTAKT: tel.: 732 994 552 • e-mail: tincta-herbae@centrum.cz

<https://www.facebook.com/TinctaHerbae>

Kampaň Vsetínské dny pro Fairtrade

Podpořte spolu s námi pěstitele kávy, kakaa nebo banánů po celém světě!

Letos piknikujeme v sobotu 11. května 2024.

www.ferovasnidane.cz

Férová snídaně je celorepubliková událost, na které dobrovolníci pořádají komunitní piknik. Loni se díky nim na 159 místech republiky sešlo přes 6600 lidí. Díky tomu a mediálním výstupům se o našem zájmu o životy pěstitelů dozví další lidé v Česku.

14. ROČNÍK OSVĚTOVÉ KAMPANĚ
POCTIVĚ VYTOBENÉ, SPRÁVEDLIVĚ ZAPLACENÉ

KVĚTEN 2024 Pod záštitou pana Petra Kudlíka, mistostarosty města Vsetín
VSETÍNSKÉ DNY PRO FAIR TRADE – kalendář akcí

NÁZEV AKCE A DATUM KONÁNÍ	KONTAKT NA POŘADATELE
FÉROVÁ SNÍDANĚ s programem, oslava světového dne pro fair trade 11. května Na Vsetíně snídáme na Dolním náměstí, před budovou knihovny, 10–12 hodin. Připravena bude výsadba květinových truhlíků, aktivity pro děti a výprodej knih. S sebou doporučujeme oblíbený hrneček a piknikovou deku, rukavice k sázení.	www.ferovasnidane.cz www.liska-evvo.cz
Akce na triko – káva nebo čaj pro účastníky kampaně Do práce na kole 2.–31. května (pondělí a čtvrtek, 9–14.30 hodin, sídlo Lísky)	www.mestovsetin.cz www.liska-evvo.cz DO PRÁCE NA KOLE
Snídaně na triko s Kayaku pro účastníky kampaně Do práce na kole 15. května, 5–8 hodin, cyklostezka do Jasenic 21. května, 5–8 hodin, cyklostezka na Bobky	www.mestovsetin.cz www.liska-evvo.cz DO PRÁCE NA KOLE
Férové svačinky pro účastníky programů Hájekna Semetín	ALCEDO - stledisko volného času a Plavecká škola Vsetín - www.alcedovsetin.cz
Tematická výstava, využití ve výuce	ZŠ Ohrada, Vsetín - www.zsohrada.cz
Tematické vrstevnické učení ve školním klubu	ZŠ Ohrada, Vsetín - www.zsohrada.cz
Fairtradové vaření s dětmi ve školní kuchyňce	ZŠ Ohrada, Vsetín - www.zsohrada.cz
Fairtradové pátky ve školní jídelně	ZŠ Ohrada, Vsetín - www.zsohrada.cz
Ohutnávka fairtradové kávy, čaje a čokolády na třídních schůzkách	ZŠ Ohrada, Vsetín - www.zsohrada.cz
Týden pro fair trade na téma bavlna 22.–26. května, vrstevnické učení ve třídách	ZŠ Sychrov, Vsetín www.zssychrov.cz
Ohutnávky fairtradových produktů ve školní jídelně	ZŠ Sychrov, Vsetín - www.zssychrov.cz
Green SWAP – sběr květin 15.–31. května	Masarykova veřejná knihovna www.mvk.cz
Tematická výstava knih, časopisů a materiálů	Masarykova veřejná knihovna www.mvk.cz

Více informací na www.liska-evvo.cz a na webech zapojených partnerů. www.ferovasnidane.cz

Líska **Vsetín** **Fairtradové město Vsetín** **Zlínský kraj**

Férová snídaně

www.ferovasnidane.cz

má podobu komunitního pikniku jako vyjádření podpory pěstitelům, jak ve svém okolí, tak těm daleko ve světě.

Vytipujte si příjemné místo v blízké zahradě, parku nebo náměstí, místo zaregistrujte a pozvěte lidi z okolí. V sobotu 11. května 2024 si na piknik můžete vzít do košíku třeba fairtradovou kávu nebo čaj v termosce, fairtradový džus, sušenky s fairtradovým kakaem, fairtradové banány, ale sýry nebo zeleninu od místního farmáře.

Přidejte se ke Světovému dnu pro fair trade.

VŠECHNO MÁ SVOU CENU

I lidská práce. Systém Fairtrade usiluje o to, aby farmáři v Africe, Asii a Latinské Americe dostali za své produkty cenu odpovídající skutečným nákladům. Navíc díky prodeji fairtradových výrobků získávají příplatek, který mohou investovat do rozvoje svých farem a komunit.

Má to cenu. Nakupujte s ohledem na pěstitele.

www.fairtrade.cz

Na Dolním náměstí ve Vsetíně se druhou květnovou sobotu koná oblíbený piknik na podporu pěstitelů ve světě

V sobotu 11. května 2024 se ve Vsetíně uskuteční již 13. komunitní piknik na podporu pěstitelů ve světě – Férová snídaně. Fairtradové město Vsetín se tak opět přidá k více než stovce míst, kde se ve stejný čas sejdou tisíce lidí, aby vyjádřily svůj zájem o pěstitele v zemích Afriky, Asie a Latinské Ameriky. Ti za své kakao, kávu nebo banány dostávají velmi málo zapláceno, často pracují v nedůstojných nebo dokonce nebezpečných podmínkách a musí čelit dopadům klimatické změny. Na to reaguje systém Fairtrade. Pěstitelé ze zemí globálního Jihu si díky němu mohou vlastní práci vydělat na důstojný život. Za své plodiny dostávají odpovídající výkupní cenu a navíc fairtradový příspěvek. Na polích a plantážích tak nemusejí pracovat jejich děti a pěstování může být šetrné k přírodě.

Na Dolním náměstí, před budovou Masarykovy veřejné knihovny, bude od 10 do 12 hodin připravena Férová kavárna Lísky s nabídkou kávy, čaje i horké čokolády, ochutnávka moučnicků a pomazánek z fairtradových i místních surovin, aktivity pro děti a knižní bazárek. Na místě budou k zakoupení fairtradové výrobky a Lukášovy šité hračky. Na organizaci se podílí LÍSKA, Masarykova veřejná knihovna, ALCEDO – středisko volného času, žáci vsetínských Fairtradových škol KOSTKA, Ohrada a Sychrov s Doporučujeme účastníkům přibalit si do košíku piknikovou deku, oblíbený hrneček, doma upečený moučník či pomazánku z fairtradových a místních surovin ke sdílení na společném snídaňovém stole. Může to být domácí koláč nebo bábovka s fairtradovým kakaem, kokosem, rozinkami a cukrem, vajíčka, mléko, sýry či zelenina z místní farmy.

„Zapojit se do tohoto happeningu je pro mě srdeční záležitost. Jedná se o příjemné setkání s přáteli i místní komunitou a společně můžeme dát najevo, že nám záleží na dobrých životních podmínkách pěstitelů ve světě. Férovou snídaní organizuje LÍSKA se školami a dalšími organizacemi ve městě již 13 let. I letos budeme společně luštit férový kvíz, ochutnávat voňavou férovou kávu, horkou čokoládu a férové dobroty, děti budou malovat obrázky. Snídaní zahájíme tradiční Vsetínské dny

LÍSKA

Férová snídaně

piknikují za pěstitele ve světě

sobota 13/5/2023 10-12 hodin

MÍSTO: **Vsetín, Dolní náměstí, před budovou knihovny a informačního centra**

DOPORUČENÍ: piknikovou deku, vlastní oblíbený hrneček s sebou, můžete přibalit i moučník z místních či fairtradových surovin pro společný snídaňový stůl

www.liska-evvo.cz

Férová kavárna Lísky / káva, čaj, horká čokoláda / prodej fairtradových výrobků / program pro děti / výprodej knih

pro Fairtrade, kdy všechny fairtradové školy a další organizace připravují zajímavé programy,” popisuje Iva Koutná, organizátorka Férové snídaně ve Vsetíně.

Férová snídaně se koná v Česku již po třinácté, a to vždy na Světový den pro fair trade, který se slaví každoročně druhou květnovou sobotu. Ve Vsetíně se zapojujeme od samého počátku, letos na Dolním náměstí, od 10:00 do 12:00 hodin v prostoru před knihovnou (v případě deště bude připraven stan).

Podrobné informace k letošní snídani jsou průběžně aktualizovány na webových stránkách www.ferovasnidane.cz či na facebookové stránce www.facebook.com/ferovasnidane.

Iva Koutná, tel: 605 806 840 • infoevvo@seznam.cz

Kontakt na Fairtrade Česko a Slovensko:

Stanislav Komínek, koordinátor Férové snídaně,
+420 774 737 176, stanislav.kominek@fairtrade.cz

Fairtrade je obchod založený na partnerství. Lidem ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky dává možnost užít se vlastní práci za důstojných podmínek. Pěstitelé dostávají spravedlivěji zapláceno, pěstují s ohledem na životní prostředí a jejich děti mohou chodit do školy. Více na www.fairtrade.cz/co-je-fairtrade

Fairtradoví fanoušci

Fairtrade znamená významnou změnu pro životy pěstitelů a pěstitelek ve světě. Je to certifikační systém, ale i globální hnutí za spravedlivější nastavení mezinárodního obchodu. Ukažte, že se svou organizací stojíte za lidmi v zemích Afriky, Asie a Latinské Ameriky.

Staňte se Fairtradovými fanoušky.

LÍSKA už fandí, to je jasná věc!

<https://fairtrade.cz/fanousci/>

5 KROKŮ K FAIRTRADOVÉ ŠKOLE

1. ŘÍDICÍ SKUPINA
2. OFICIÁLNÍ PODPORA
3. GLOBÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
4. SPOTŘEBA FAIRTRADOVÝCH PRODUKTŮ
5. PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ

Pozvánky na vzdělávací akce najdete v rozesílce a na webu LÍSKY.

Vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme vzdělávací programy.

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Rozšiřující studium pro školní koordinátory EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVČ.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování
- lektorské dovednosti
- tematické exkurze za příklady dobré praxe

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAP, OP JAK. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY: infoevvo@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

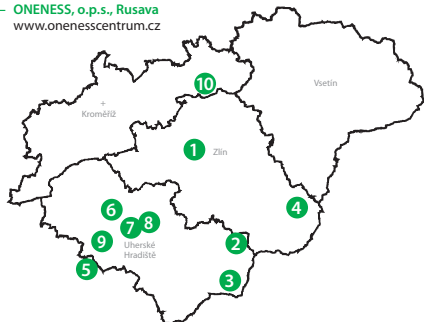
Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Členské organizace LÍSKY, z.s.

- DDM Astra Zlín, p.o.
www.ddmastra.cz
- ZO ČSOP Veronica – Centrum Veronica Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopic, o.p.s.
www.lskopance.cz
- ZO ČSOP KOSENKA Valašské Kloubouky
www.kosenka.cz
- VIS Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí nad Moravou
www.bilekarpaty.cz/vis
- SVC Klubko Staré Město, p.o., Žabka – centrum ekologické výchovy
www.klubkosm.cz
- Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.parkrochus.cz
- DDM Škola Uherské Hradiště, p.o., Přírodovědné centrum Trnka
www.ddmsikula.cz
- DDM Pastelka Uherský Ostroh, p.o.
www.ddmpastelka.cz
- ONENESS, o.p.s., Rusava
www.onenesscentrum.cz

Partneři a spolupráce

- ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín
www.alcedovsetin.cz
- ARPOK, o.p.s., Olomouc
www.arpok.cz
- Ekocentrum Na Pasece Veliková
www.napasece.net
- Masarykova veřejná knihovna Vsetín
www.mvk.cz
- Městské lesy Vsetín, s.r.o.
www.lesyvsetin.cz
- Místní akční skupina Hornolidečska
www.hornolidec.cz/mas-hornolidecska-z-s/ds-1007
- Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín
www.muzeumvalassko.cz
- Nadace Proměny Karla Komárka
www.nadace-promeny.cz
- NaZemí, Brno
www.nazemi.cz
- PAVUČINA
www.pavucina-sev.cz
- Středisko volného času Rožnov p.R., p.o.
www.svcroznov.cz
- Střední škola KOSTKA, s.r.o., Vsetín
www.kostka-skola.cz
- Učíme se venku
www.ucimesevenku.cz
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
www.utb.cz
- Včelari Vsetín
Základní škola Vsetín, Ohrada 1876
www.zsohrada.cz
- Základní škola Vsetín, Rokytnice 436
www.zsrokytnice.cz
- Základní škola Vsetín, Sychrov 97
www.zssyehrov.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna**

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **programu MRKEV** (základní a střední školy) a **programu Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

I/6 Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení

DENNÍ A POBYTOVÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY, PROJEKTOVÉ DNY A EXKURZE PRO ŠKOLY PŘIPRAVUJÍ:

- **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**
www.alcedovsetin.cz
- **Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,**
www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- **Centrum Veronica Hostětín,**
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- **Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole,**
www.prokrajinu.eu
- **Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín,**
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- **Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,**
www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz
- **Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště,**
www.ddmsikula.cz
- **TINCTA-HERBAE ATELIÉR PŘÍRODNÍHO BARVÍŘSTVÍ**
tincta-herbae@centrum.cz
- **Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,**
www.bilekarpaty.cz/vis

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY LÍSKY

Programy je možné zařadit do projektů škol v programu OP JAK.

PROJEKTOVÉ DNY S LÍSKOU PRO MŠ, ZŠ, ŠD A SVČ

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu inovativního vzdělávání dětí/žáků a projektové výuky, které vede k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

- Témata:**
- přírodovědné vzdělávání,
 - EVVO a vzdělávání k udržitelnému rozvoji,
 - rozvoj podnikavosti a kreativity.

Více na: <https://www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny>

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou. Cenu stanovíme po upřesnění programu (rozsah, počet dětí, vzdálenost).

Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hraj o původu a zpracování potravin

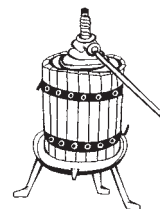
Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, nádoby)

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1 třída

Rozsah: 2 hodiny / po dohodě se školou lze připravit i jako projektový den v rozsahu 4 × 45 minut

Školní farmářský den

Hlavními tématy celodenního projektového dne je původ jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa, zdravý životní styl, regionální produkty, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost.

Dopolední část je zaměřena na práci dětí a vrstevnické učení, odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ, příp. MŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Domluvíme účast regionálních výrobců, zajistíme aktivity do programu i propagaci.

Plánované školní farmářské dny:

7. 5. 2024, ZŠ Slavičín - Vlára

13. 6. 2024, ZŠ Horní Lideč

Školní farmářský den

JEDINEČNÝ PROJEKTOVÝ TEMATICKÝ DEN PRO CELOU ŠKOLU

www.liska-evvo.cz/doc/skolni-farmarsky-den-6

PŘIHLAŠOVÁNÍ: infoevvo@seznam.cz

Simulace farmářského trhu, vrstevnické učení, ukázky práce a workshopy výrobců, řemeslníků a farmářů.

LÍSKA

Zlínský

kraj

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 9/2024

strana 20

PODPORA INOVATIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A PROJEKTOVÉ VÝUKY,
ROZVOJ PŘÍRODOVĚDNÉ, MATEMATICKÉ A ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI.

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY LÍSKY PRO MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY

témata:

PŘÍRODA, ZAHRADA,
VODA, ŘEMESLA,
TRADICE A ZVYKY,
PŘÍBĚHY JÍDLA

PŘIHLAŠOVÁNÍ: infoevvo@seznam.cz

Zlínský kraj

Ministerstvo životního prostředí

Učíme se venku s Lískou

Přiblížíme dětem svět přírody prostřednictvím rozmanitých činností, zkoumání, tvoření a prožitku.

Témata – v návaznosti na roční období:

živá zahrada – ptáci, bezobratlí, hmyz,
jarní rostliny, cyklus života,
voda, stromy,
čísla a písmena venku (rozvoj
matematické a čtenářské gramotnosti)
apod.

Místo konání: zahrada školy, přírodní prostředí v okolí školy

Doporučeno: od 5 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: 4 × 45 minut

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou.

Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po výukovém programu (VP), v souladu s projektovou výukou.

6. ročník: Voda na Zemi, koloběh vody v přírodě, příčiny a důsledky znečištění vody

7. ročník: Voda v krajině

8. ročník: Spotřeba vody

Místo konání: třída

Doporučeno: II. stupeň ZŠ a víceletých gymnázií

Počet účastníků: třída

Rozsah: min. 1 hodina + domácí práce žáků před VP, 1 hodina VP s lektorem, práce žáků po VP

Učíme se venku s POLY

Přiblížíme dětem řemesla, tradice a zvyky regionu prostřednictvím činností, tvoření a prožitku.

Témata:

praktické ukázky řemesel (např. práce se dřevem, pilkou, proutím, slámou, ovčí vlnou, barvení),
zvyky,
hry a hračky našich předků,
poklady z půdy,
cesta jídla na náš stůl apod.

Místo konání: zahrada, venkovní či vnitřní areál školy

Doporučeno: od 4 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: 4 × 45 minut

Učíme se venku s Lískou v Arboretu Semetín

Přiblížíme dětem jedinečné místo prostřednictvím rozmanitých činností a prožitku.

Témata: příroda arboreta, hmyz, včely, rostliny, stromy, voda

Místo konání: Arboretum Semetín, Vsetín

Období: květen–červen, září–říjen

Doporučeno: MŠ 5–7 let, I. st. ZŠ

Počet účastníků: 1 třída

Rozsah: 4 × 45 minut

Možno připravit i jako výukový program (90 minut).

Projekt je spolufinancován Zlínským krajem. Ve spolupráci s Městskými lesy Vsetín, s.r.o. a vsetínskými včelaři.

Počet výukových dnů je omezen s ohledem na udržitelnost místa a jeho obyvatel!

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY pro MŠ a I. st. ZŠ

UČÍME SE VENKU V ARBORETU SEMETÍN S LÍSKOU

témata:

PŘÍRODA ARBORETA,
STROMY, HMYZ,
VČELY, VODA

ARBORETUM Semetín
Venkovní učebna, včelín, vodní prvky, bosý chodník,
květen–červen, září–říjen

KONTAKT: infoevvo@seznam.cz

Zlínský kraj

LÍSKA, z.s. • www.liska-evvo.cz • infoevvo@seznam.cz • 605 806 840

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 9/2024

strana 21

Květen

Bujný květ – plný úl. Mokry máj – v stodole ráj.

Měsíc plný bzukotu hmyzu, sluníčka a mnoha vůní barevných květů. V přírodě kvete nejvíce stromů a bylin. A právě podle kvetení se měsíc jmenuje.

V květnu je zahrada plná barev a vůní. Sluníčko už pěkně hřeje a po zmrzlých mužích (Pankrác, Servác, Bonifác) už ani v noci nemrzne. Na barevných květech je pěkně živo. Včely a ostatní hmyz květy opylují a sbírají sladký nektar. Nad nimi poletují otakárci, kteří tančí své svatební tance. V hnízdech vládne čilý ruch a všude na zahradě můžeme pozorovat poskakující ptáky, kteří hledají něco hladovým ptáčatům do zobáčku. V tuto dobu se stávají vítaným pomocníkem, protože nám pomáhají bojovat se škodlivým hmyzem.

V květnu můžeme:

- ✓ připojit se k mezinárodnímu Měsíci školních zahrad a slavit venku celý měsíc, www.mesickskolnichzahrad.cz
- ✓ zapojit se do kampaně a výzev **Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny**, www.liska-evvo.cz
- ✓ připravit Férovou snídani nebo piknik a oslavit Světový den pro fair trade
- ✓ vytvářet květinová přání
- ✓ kreslit obrázky barvami květů
- ✓ pozorovat duhu
- ✓ dělat pokusy s barvami
- ✓ pozorovat hmyz na květech
- ✓ vytvářet modely hmyzu z přírodnin
- ✓ rozběhnout se po okolí a pozorovat život v trávě
- ✓ zaznamenávat si zážitky a objevy z venku
- ✓ oslavit Světový den včel
- ✓ objevit včely na květech v okolí školy a zkusit si namalovat a sestavit životní cyklus (nejen) včel
- ✓ ochutnat přírodu, mlsejte venku s Hravým herbářem od Jděte ven
- ✓ slavte s hmyzem a nabídnout jim při oslavě něco k pití - vyrobit pítka pro hmyz
- ✓ objevit a vyčistit studánku, případně potok nebo říčku
- ✓ zapískat si na vlastnoručně vyrobené píšťalky

Venku se můžeme učit systematicky po celý rok

S metodickými postupy a materiály, které prověřily tisíce škol z celého světa. Vyberte si, co nejvíce prospěje vaší škole či třídě

<https://ucimesevenku.cz/dlouhodobě-venku/>

Počasí už zase přeje venkovním aktivitám

Co takhle vytvořit pro vaše žáky hravou stezku, ve které by hledali odpovědi na otázky týkající se klimatické změny.

Díky nové lekci Klimatická stezka můžete takovou trasu vytvořit v okolí vaší školy – připravíte sedm zastavení s informačními postery a badatelskými úkoly. Žáci vyplňují pracovní listy a pátrají, jaké jsou příčiny klimatické změny, její dopady ve světě i v ČR a co s tím můžeme dělat my.

Veškeré materiály jsou volně dostupné na

<https://ucimoklimatu.cz/vyukove-materialy/klimaticka-stezka/>

Arboretum Semetín

Nabízí krásné jedinečné zázemí pro výuku venku dostupné městskou hromadnou dopravou.

Najdete zde venkovní učebnu, výukový včelín, vodní prvek a NOVĚ bosý chodník v délce 300 metrů.

Arboretum můžete navštívit s vlastním programem, nebo si objednat projektový den či výukový program Lísky, jehož součástí je i návštěva VČELÍNA.

Informace: infoevvo@seznam.cz

Arboretum Semetín je otevřeno od 1. května do

15. října, 8–18 hodin. Vstupné uhradíte u vstupní brány.

www.arboretumsemetin.cz

Učím o klimatu

<https://ucimoklimatu.cz/>

Klimatická změna je neúprosný fakt, který zásadně ovlivňuje budoucnost dnešních mladých lidí. Vzdělávání jim pomůže situaci nejen pochopit, ale také ukáže, jak se zapojit do jejího řešení. Aby byl náš svět udržitelnější a zdravější.

Na webové stránce Učím o klimatu i s ní spojené facebookové stránce a uzavřené facebookové skupině pro učitele je opravdu už dost bohatá sada lekcí, metodik a dalších inspirací a materiálů do výuky o tomto aktuálním tématu. Ať už jste mezi učiteli, kteří s tímto tématem teprve začínají, nebo se teprve chystají s ním začít pracovat a hledají způsoby jak na to, nebo mezi těmi, kteří s ním již mají bohatší zkušenost, najdete tu opravdu dost materiálů k využití na základních i středních školách.

Když se přihlásíte na facebookovou stránku Učím o klimatu <https://www.facebook.com/ucimoklimatu>, nepřijdete o žádnou z aktuálních lekcí, videí ani pozvánek na semináře, online kurzy či konference.

Pokud chcete o výuce o změně klimatu diskutovat s kolegy i odborníky v bezpečném prostředí, získávat ke zveřejněným materiálům další odkazy a zdroje navíc nebo získávat od ostatních zpětnou vazbu na své lekce a materiály pro studenty, můžete se přihlásit do této uzavřené facebookové skupiny pro učitele <https://www.facebook.com/groups/ucimoklimatu/>.

Za stránkou i skupinou stojí šest různých organizací, které se dlouhodobě věnují tématům ochrany přírody, ekologie nebo změně klimatu. Na uvedených místech tak najdete ozdrojované, relevantní a faktické informace k tématu i lekce a metodiky vystavěné na osvědčených pedagogických metodách a přístupech (E-U-R, badatelská výuka, Filozofie pro děti (P4C), apod.). Najdete zde i materiály využitelné napříč širokou škálou předmětů a vzdělávacích oblastí - od přírodních věd, zeměpis, až po dějepis nebo český jazyk.

BADATELÉ

Děti objevují a žasnou. Pojdte bádát s námi!

<https://badatele.cz/>

II/2 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky

■ Jak učit POLY

Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO).

Průvodkyní programu je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, projektový den pro MŠ či ŠD, metodické a pracovní listy s náměty a návody na praktické aktivity, 5 sad pomůcek, které dokážeme vytvořit a sestavit dle potřeb školy.

Informace a objednávky: infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6

Nabídka interaktivních výstav ze Střediska volného času Klubko Staré Město

www.cevzabka.xf.cz/interaktivni_vystavy.html

Pestrost ptačího světa – www.cevzabka.xf.cz/ptaci_svet.html

Bez vody není život – www.cevzabka.xf.cz/voda.html

Příroda a ekologie ve městě – www.cevzabka.xf.cz/priroda_mesto.html

Život s hmyzem – www.cevzabka.xf.cz/hmyz.html

Krajina v proměnách – www.cevzabka.xf.cz/krajina.html

Publikace DDM Šikula Uherské Hradiště, zdarma ke stažení na <http://ddmsikula.cz/index.php/1936-2/>

■ **Metodiky a výukové materiály REZEKVIŤKU ke stažení ZDARMA.** <https://www.rezekvitek.cz/e-shop?ids=1&krit=raz1-24-2¶mfiltr=-zda>

■ **Metodické i projektové materiály z dílny LIPKY Brno ke stažení zdarma.** <https://www.lipka.cz/materialy-zdarma?idm=373>

■ **Příroda do kapsy** – informační materiály pro poznávání přírody. www.prirodadokapsy.cz

■ **Atelier V lese** – výukové aktivity a hry pro děti. <https://www.facebook.com/ateliervlesedetem>

■ **Smysluplné tvoření, které děti naučí přírodu milovat.** Tvořte, sázejte a buďte s dětmi. www.venkohratky.cz

■ **Programy o změně klimatu**
<https://drive.google.com/drive/folders/11gAQBsrmuspRdvss2bVFM3kWmUyjmlRa>

■ **MŮJ PRVNÍ ZÁPISNÍK** – inspirace na aktivity s dětmi,
www.muji1zapisnik.cz/
www.facebook.com/muji1zapisnik/

■ **MŮJ DRUHÝ ZÁPISNÍK**, Amélie Janíková
<http://www.muji1zapisnik.cz/>

■ **Jedinečná nabídka od TEREZA.**

Historicky první metodiku a pracovní listy vytvořené v programu Les ve škole najdete na webu GRATIS. Nabídněte si. <https://www.lesveskole.cz/>

■ **Přivítejte jaro s časopisem Ahoj divočino**
https://www.ahojdivocino.cz/jarni_kvety

■ **Hravý herbář**
<https://www.lesveskole.cz/hravy-herbar/>

■ **Metodika k badatelsky orientovanému vzdělávání pro MŠ**

Metodika 5 na sebe navazujících EVP:

chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://hostetin.veronica.cz/sites/default/files/metodika_serie_vyukovych_programu_badatele_z_ms.pdf

Přílohy jsou dostupné na tomto odkazu:

<https://drive.google.com/drive/folders/1wopSB2JWupzOJW9aopUcVKCz-YIPWkpz>

Brožura pro pedagogy MŠ zde:

chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://hostetin.veronica.cz/sites/default/files/brozura_pro_pedagogy_bov_pro_ms.pdf

Metodické materiály vznikly v rámci projektu „Badatelé z mateřských škol“ podpořeného MŽP v roce 2023. Materiály jsou volně k šíření.

■ Vydejte se poznávat krásy české přírody. **Nová aplikace EPU** nabízí 170 tipů na výlet, které vás zavedou do méně probádaných koutů naší země. Dostanete navíc přehledný popis toho, jak se v přírodě chovat a jaké druhy rostlin a živočichů se na daných místech vyskytují. To není všechno, aplikace je navržena i pro rodiny s dětmi. Během objevování přírody, tak můžete vyplňovat vzdělávací kvízy. Plánování výletu navíc usnadní informace o návštěvnosti jednotlivých míst. V klidu si tak odpočnete nejen vy, ale i příroda.
www.mzp.cz

■ **Portál MiSe Klima** přichází jako digitální průvodce plný informací o opatřeních, které aktivně přispívají k ochraně našeho klimatu.

CO V PRŮVODCI NALEZNETE?

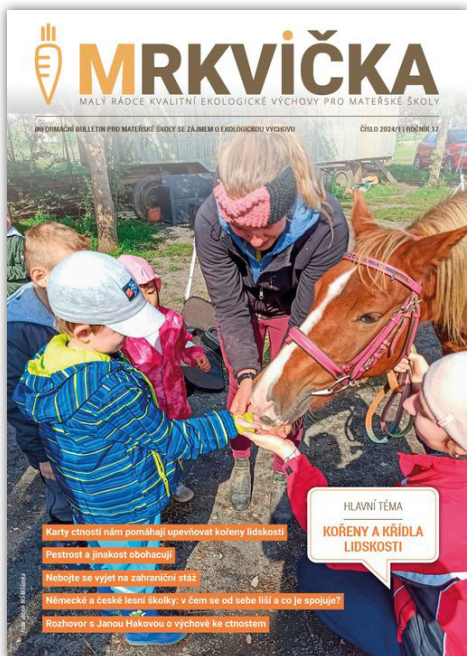
- Přehledně sestavený katalog klimatických opatření.
- U každého zjistíte informace o aktuálně otevřených nebo plánovaných výzvách, které mohou finančně podpořit váš projekt.
- Inspiraci projekty, které zazářily v soutěži Adapterra Awards a představují příklady vynikající realizace.
- Výukové materiály a tipy na akce, se kterými si rozšíříte povědomí o životním prostředí.

www.mzp.cz

Bulletin Mrkvička 1/2024

Jak nechat vyrůst děti, které budou mít jistotu pevných kořenů, jimiž jsou na světě ukotvené, a zároveň lehkost křídel, aby se mohly rozletět do světa, jaký neznáme ani my, kdo je do něj provázíme... Pojďte s prvním číslem letošního ročníku Mrkvičky hledat kořeny a křídla lidskosti... Výchova ke ctnostem je koncept jednoduchý a slibuje účinek. Vypráví o něm v původním rozhovoru jeho autorka Jana Haková i ti, kdo ho ve vzdělávací praxi používají. Mimochodem, víte, jak se u člověka pozná zapnutý komplikátor? Lidskost se dá kultivovat tváří v tvář jiné zkušenosti: v kontaktu s lidmi z jiných zemí a kultur, s pestrostí a hendikepy, s živou přírodou. Finský pedagogický přístup Kids Skills, o kterém píše Magdaléna Kapuciánová, podporuje rozvoj dítěte prostřednictvím jeho vlastních silných stránek. Pavlu Benešovou zaujala důvěra a přenášení odpovědnosti přímo na děti ve školách v Dánsku – děti jsou poučeny, a samy pak odhadují, co zvládnou. Výsledek? Učitelé prý nemají strach z úrazů... A vztah k životnímu prostředí? Podobně jako u nás – škola od školy se různí v pojetí, ale všude si uvědomují důležitost environmentálního vzdělávání od útlého věku.

Časopis Bedrník 1/2024

Může neformální vzdělávání do školy? V novém Bedrníku jsme trochu zapátrali... Ředitelka ZŠ Vyžlovka Jana Pelikánová ve třídě vtahuje děti do tématu pomocí dramatizace, pak s nimi vyrazí bádát do lesa. Vychovatelka v družině ZŠ Želešice Iveta Schimmerová při tandemové spolupráci s Rezekvítkem dětem umožňuje naživo v týmu zkoumat biotopy v obci. Eva Šrailová v lesní družině a kroužcích ve Velkých Popovicích vysazuje staré odrůdy stromů tak, že si děti vyzkouší celý proces od plánů výsadby přes jednání s vlastníky pozemků až po hloubení jam a následnou péči o stromky. Jiří Hrdonka v roli průvodce otevírá v lesní družině ZŠ Světlice prostor pro volnou hru. Sdružení Sraz na Toulcově dvoře uvedlo pro týmy dětí z celé republiky Farmářský pětiboj. V Tehově se děti učí přímo na farmě vnímat potřeby zvířat a vlastní odpovědnost. Muzeum Říčany nabízí zážitky zprostředkované odborníky i jedinečnými sbírkovými předměty. A vůbec... střediska ekologické výchovy po celém Česku poskytují obrovskou škálu programů a dalších příležitostí k neformálnímu vzdělávání, které navazuje na to školní. Ve středisku Sever Horní Maršov připravili projekt, jenž nabízí žákům motivační příběh a aktivity už ve škole, pokračuje během pobytového programu a dozívá poté znovu ve škole. Sever stojí i za komplexním projektem Mladí pro klima, během něž se žáci stávají aktivními tvůrci změn v obci, kde žijí.

Čtvrtletník Školní zahrada

„Zahrada jako příležitost pro spolupráci a podnikavost“ – takové téma prostupuje letošním prvním číslem čtvrtletníku Školní zahrada. Zahrada se skvěle hodí na budování klíčových kompetencí k podnikavosti a pracovních (tak se okruh pracovních kompetencí jmenuje v připravovaném RVP). V zahradě můžete budovat mobiliář, ptačí budky i celé stavby, můžete pracovat s vodou, stavět tůně i potoky, čerpat vodu, pracovat s energií a elektřinou, se dřevem kovem, kamením, hlinou, betonem, slámou, s rostlinami, plody. Můžete dělat drobné a krátkodobé projekty nebo i velké participační akce, které mění veřejný prostor...

Tiskoviny můžete získat prostřednictvím programu Mrkvička a Mrkev:
<https://www.e-bedrnik.cz>

Naším cílem je dostat děti VEN. Podpoříme vás na cestě ven. Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Výuka venku, v přímém kontaktu s přírodou a se světem, přináší dětem mnoho výhod, což jednoznačně potvrzuje praktická zkušenost ze škol i odborný výzkum. Učení venku je názornější, zlepšují se vzdělávací výsledky, roste motivace dětí k učení, posiluje se jejich zdraví.

Na webu www.ucimesevenku.cz poznejte 7 dobrých důvodů:

PROČ se učit s dětmi venku.

Inspirujte se, CO a JAK učit venku v různých předmětech.

Seznamte se s učiteli a řediteli, kteří venku učí. Zjistěte, jaké pomůcky není třeba kupovat. Vyzkoušejte osvědčené aktivity pro učení venku. Přijďte na seminář.

Staňte se součástí i uzavřené skupiny **UČÍME se VENKU na facebooku!**

Sdílejte na webu či na facebooku také vaše příběhy a zkušenosti.

Doporučte tyto stránky přátelům a kolegům.

<https://ucimesevenku.cz/co-se-ucit-venku/>

METODIKY UČÍME se VENKU

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven.

S metodikami Učíme se venku získáte hotové lekce, které můžete venku snadno využít.

Nově i jako elektronické publikace v PDF.

<https://ucimesevenku.cz/publikace/>

<https://ucimesevenku.cz/e-sady-ven/>

Vylítejte se s dětmi venku

Inspirace pro družiny venku na

<https://ucimesevenku.cz/druziny/>

Jděte VEN

Inspirativní náměty pro pobyt venku:

www.jdeteven.cz

V LÍSCĚ jsme pro pedagogy vydali

metodiku **Učíme se v zahradě**

s Ďápkou a Větvičkou – náměty

na celoroční činnost s dětmi ve věku

4–8 let nejen v zahradě. Autory jsou

Lenka a Petr Pavelčíkovi.

www.liska-evvo.cz/doc/liska-vydala-v-edici-orisek-novou-publikaci

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

Projekt Písmena a čísla VENKU s Lískou

Vytvořili jsme a pilotně ověřili 4 nové tematické programy pro cílové skupiny projektu:

- Místo, kde žijeme,
- Životní podmínky,
- Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody,
- Současnost a minulost v našem životě.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2023.

Projekt Učíme se venku s LÍSKOU II, aneb jaro, léto, podzim, zima, v přírodě je vždycky prima

Vytvořili a ověřili jsme 21 nových aktivit pro I. stupeň ZŠ, připravili 8 projektových dnů, vydali motivační tematickou podložku s klipem, zajistili vzdělávání a přípravu lektorů.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2022.

II/4 Projekty pro školy, soutěže

- Badatelsky orientované vyučování, <http://badatele.cz/cz>
- Fairtradová škola, https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly
- Globální rozvojové vzdělávání, www.globalnirozvojovevzdelavani.cz
- GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program, <https://globe-czech.cz/cz>
- Jeden svět na školách (mediální vzdělávání), www.jsns.cz
- Mezinárodní program Ekoškola, <https://ekoskola.cz/cz>
- Odpovědná škola, www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- Skutečně zdravá škola, www.skutecnezdravaskola.cz
- Světová škola, www.svetovaskola.cz
- Škola pro udržitelný život, www.skolaprozivot.cz
- Učíme se venku, www.ucimesevenku.cz
- Žákovské parlamenty, www.skolaprodemokracii.cz

Škola pro udržitelný život

Škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**).

Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Více informací na www.skolaprozivot.cz

Ve Zlínském kraji se můžete obracet na Lísku, infoevvo@seznam.cz

Zapojte se ve školním roce 2024/2025 do programu Škola pro udržitelný život: na úvodním on-line semináři se dozvíte, jak program funguje

Škola pro udržitelný život je celoroční program, který vzdělává žáky v tématech UDRŽITELNOSTI nebo O KLIMATU. Vzdělávání je propojeno s místem – žáci mapují problémy ve své obci, realizují vlastní projekty a hledají souvislosti se svým místem a udržitelným životem či klimatickou změnou. Pokud byste se do programu rádi zapojili a zároveň o něm slyšíte poprvé, tak vás srdečně zveme na úvodní on-line seminář. Seminář pro učitele ZŠ a SŠ je ZDARMA.

ST 22. 5. 2024 13:30–16:30 On-line. Přihlášky posílejte do 17. 5.

Více na str. 9.

Fairtradová škola

Status Fairtradová škola mohou získat školy na všech úrovních vzdělávacího systému. Dávají jím najevo svou společenskou odpovědnost a zájem o globální rozvojové vzdělávání. https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly

Školy mohou status získat při splnění 5 kritérií:

- vytvoření řídicí skupiny za účelem podpory fair trade na škole,
- škola oficiálně podporuje fair trade,
- na škole jsou dostupné fairtradové produkty,
- na škole se vyučují globální rozvojová témata
- škola pořádá akce na podporu fair trade a usiluje o medializaci

Všechny dokumenty potřebné k získání statusu Fairtradová škola najdete v dokumentech ke stažení, https://www.fairtradeskoly.cz/ke_stazeni

II/5

Tipy na výlety, exkurze, výstavy

- Arboretum Semetín, Vsetín, www.arboretumsemetin.cz
- Archeoskanzen Modrá, www.archeoskanzen.cz
- Informační centrum Velké Karlovice, www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Muzeum Františka Skopalíka, Hulín, Záhlinice
- Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, www.muzeum-zlin.cz
- Muzeum Kroměřížska, www.muzeum-km.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum v přírodě Rymice, www.muzeum-km.cz/muzeum-v-priode-rymice
- Muzeum zemědělské techniky našich dědů, Pravčice, www.muzeum-zemedelstvi-pravcice.cz
- Naučná stezka Boří, Divoky, Kroměřížsko <http://www.csopdivoky.cz/aktivity/naucna-stezka-bori/>
- Trezor přírody v Horní Lidči, www.trezorprirody.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>
- 14I15 Baťův institut Zlín, www.14-15.cz

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kdo ušil naše tričko? Kdo vypěstoval kávu, kterou pijeme? Kdo nakupuje české zbraně? Kdo prodává v obchodu dole na rohu? Kam mizí naše odpady? Kdy vás naposledy požádal na ulici někdo o peníze? Proč se potýkáme s čím dál tím většími suchy a hrozivějšími povodněmi? Pokud si na tyto otázky odpovíme, zjistíme, že náš svět je propojený víc, než si myslíme.

Více než kdy dřív tak platí citát Johna Donneho, který již v roce 1624 pronesl, že "Žádný člověk není ostrov sám pro sebe". Z toho pro nás vyplývají nejen nové příležitosti, ale i výzvy.

Proto se téměř všechny státy světa, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů rozhodli najít cestu jak těmto výzvám, jež souvisejí s rozvojem našeho světa, společně čelit.

Výsledkem této snahy jsou Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o dokument schválený členskými státy OSN.

Jednotlivé cíle naznačují oblasti a ukazují směry, kterými bychom se měli v následujících 15 letech vydat, pokud chceme přispět k rozvoji, který nebude probíhat na úkor společnosti ani přírody. Takovému rozvoji, který naplní potřeby současné generace bez toho, aniž by ohrozil životní podmínky generací dalších. Dokument obsahuje 17 cílů, kterých by mělo být dosaženo do roku 2030.

Konkrétní seznam všech cílů je a jejich podrobný popis naleznete v levém sloupci pod čísly jednotlivých cílů a na webových stránkách Informačního centra OSN. Pod každým cílem naleznete kromě nejdůležitějších informací a zajímavostí také tematický Metodický balíček www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/, který je určen především pedagogům pro práci s tématem ve výuce.

Cíle se věnují těmto tématům:

Globální rozvojové vzdělávání

Globální rozvojové vzdělávání je celoživotní vzdělávací proces, který vede k porozumění ekonomických, sociálních, politických, environmentálních a kulturních procesů, které čím dál více ovlivňují životy lidí v globalizovaném světě. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů. (definice dle Národní strategie)

Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

HLAVNÍ TÉMATA GRV:

Globalizace a vzájemná závislost jednotlivých částí světa

- ekonomická globalizace včetně světového obchodu a etického spotřebitelství, • kulturní, sociální a politická globalizace, • migrace ve světě, • mezinárodní instituce

Lidská práva

- základní lidská práva, • dětská práva a práva seniorů, • rovné příležitosti a tolerance k jinakosti, • demokracie a dobré vládnutí, • rovnost mužů a žen

Globální výzvy

- odstranění chudoby a nerovnosti, • vyšší míra vzdělanosti, • zdraví obyvatel, • potravinové zabezpečení, • přístup k nezávadné/pitné vodě, • životní prostředí a klimatické změny, • populační růst, • mírová řešení konfliktů, • odstranění digitální nerovnosti

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

- rozvoj, jeho pojetí a kulturní podmíněnost, • cíle udržitelného rozvoje, • historie, motivy, principy humanitární pomoci a rozvojové spolupráce, • aktéři mezinárodní humanitární pomoci a rozvojové spolupráce, • aktivity České republiky a EU v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce

Strategie GRV a osvěty o globálních souvislostech 2018–2030 ke stažení ZDE:

<https://arpok.cz/co-delame/globalni-rozvojove-vzdelavani/>

Možnosti zapojení škol najdete zde: <https://arpok.cz/pro-pedagogy>

Doporučené odkazy, videa a publikace

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině.

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

Největší lekce pro svět – jak se každý můžeme zapojit?

Organizace spojených národů vyhlásila 17 cílů udržitelného rozvoje, které musíme splnit do roku 2030. To však OSN nezvládne sama a potřebuje pomoc každého z nás. Jak se zapojit?

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

www.youtube.com/watch?time_continue=73&v=bFWSFJTjP9E&feature=emb_logo

Co jsou to Cíle udržitelného rozvoje? Co je to udržitelný rozvoj?

A jak může pomoci každý z nás? Informační video vzdělávacího programu Opravdový svět, Adra, o.p.s. www.youtube.com/redirect?event=video

www.adra.cz/opravdovysvet

III/2 Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- **Časopis Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad,** kam můžete přidat i tu vaši.
- **Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej**
Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracejí, tak i při sklizni vaší zeleniny myslíte na sdílení sklizených semínek v semínkovně... Semínkovna = osivo ke sdílení
Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks.
Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemožené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu.
<https://seminkovny.com/>
V našem regionu najdete Semínkovny na <https://seminkovny.com/zlinsky-kraj/>
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
Semínkovna Zlín
Family Point Zlín na třídě Tomáše Bati 204 (bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/
Semínkovna Uherské Hradiště
Semínkovna knihovna Rožnov pod Radhoštěm
Semínkovna Liptál
Místní knihovna Liptál, Základní škola Liptál, Liptál 465

III/3 Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování.
Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

III/4 Místní produkty, biopotraviny

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** www.regionalni-znacky.cz
- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobkyzkraje.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska. REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“** www.iskopanice.cz
- **Mapa českých biopotravin,** <https://kde.lovime.bio/>

Podrobněji NOVĚ v příloze
Poctivě vyrobené.

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv.

Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně.

Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte na webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko
<https://fairtrade-cesko.cz/>

TŘI MOŽNOSTI PODPORY FAIRTRADE:

SPOTŘEBOU

OSVĚTOU

VZDĚLÁVÁNÍM

Podpořte s námi povědomí o systému certifikace Fairtrade

Fairtrade Česko a Slovensko, jehož je Líška členem, spustilo další kampaň na podporu zvýšení povědomí české a slovenské veřejnosti o systému certifikace Fairtrade a hodnotách, které reprezentuje: **spravedlivá odměna za práci, zákaz dětské a nucené práce, pěstování šetrné k životnímu prostředí.**

Kampaň můžete šířit a sdílet na sociálních sítích **Facebook**, **Twitter**, **YouTube**, **Instagram**. Na speciálních odkazech webových stránek **CZ** i **SK** najdete podklady. Děkujeme.

Pomáháme

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka pomáhá

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhacovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoozlin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoozlin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Aktivity LÍSKY podporují Zlínský kraj, město Vsetín, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí, SFŽP, FAIRTRADE Česko a Slovensko, Městské lesy Vsetín, Austin Detonator, s.r.o., Vsetín, GALVAMET, s.r.o. Vsetín, TG TISK, s.r.o., Lanškroun, AVIS – elektronika, s.r.o., Vsetín, Josef Spitzer, papírnickví Stanislav Olšák, Vsetín, členové Klubu LÍSKY, dárci programu DARUJME.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- Pravidelná elektronická rozesílka, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- Webové stránky, www.liska-evvo.cz
- Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.
- Knihovna, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.
- Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji na www.liska-evvo.cz/akce
Přehled akcí v regionu i mimo region. Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- Osvětové a informační kampaně, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem kolem budovy OSSZ Vsetín, od řeky Bečvy).

Otevřeno: pondělí – čtvrtek, 8.30–15.00 hodin

POZOR: sledujte aktuální upozornění na omezení provozu!

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité **Lukášovy hračky a knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje.

Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času a Plavecká škola Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 9/2024

strana 30